

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

CELJE JE PRAZNOVALO

V počastitev občinskega praznika mesta Celja, je bila 20. tega meseca v Narodnem domu v Celju slavnostna seja splošno političnega zbora Skupščine občine Celje.

Po otvoritvenem govoru predsednika so podelili plakete in spomenice o bratstvu, nekaj najzaslužnejših tovarišev celjske občine, pa je prejelo tudi Šlandrove nagrade. Ob koncu se je bil enoglasno sprejet odlok o postavitvi spomenika narodnemu heroju Slavku Šlandru. Pa slovnostni seji je bil na sporedu kratek kulturni program s sodelovanjem pevskega zbora »France Prešeren«. Program se je končal s sprejemom pri predsedniku občinske

skupščine, ki so se ga udeležili vsi odborniki in gostje.

Tudi letos se je na veselje vseh občanov, ponovila ena lepih tradicij mesta Celja — Grajske igre. Omeniti je treba, da so organizatorji za letos pripravili pestrejši program, v katerem so sodelovali celo gostje iz Madžarske. Nas laike, je prijetno presenetil amaterski ansambel Delavskega odra iz Celja, s svojim Desetim bratom. Nedvomno pa so tudi ŽPD »France Prešeren« s koncertom, Folklorna skupina »France Marolt« in Prosvetno društvo iz Kostanjevice z Miklovo Zalo, veliko prispevali k uspehu, ki so ga letošnje Grajske igre v Celju, nedvomno imele...

DOBER ZACETEK V KRUŠEVCU

V ponedeljek, 18. julija zjutraj je bila v obratu VI v Kruševcu emajlirana prva kopalna kad. Odtlej teče delo nemoteno in kaže, da so zastavili z vsemi silami. Želimo vam torej obilo uspeha!

KOČA POPOVIČ-
PODPREDSEDNIK REPUBLIKE

NA SKUPNI SEJI VSEH ZBOROV ZVEZNE SKUPŠČINE JE BIL ZA PODPREDSEDNIKA SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE SOGLASNO IN Z NAVDUŠENJEM IZVOLJEN KOČA POPOVIČ. PREDSEDNIK ZVEZNE SKUPŠČINE EDVARD KARDELJ MU JE V IMENU VSEH POSLANCEV ČESTITAL K IZVOLITVI IN MU ZAŽELEL MNOGO USPEHA PRI DELU.

NOVI PODPREDSEDNIK REPUBLIKE KOČA POPOVIČ SE JE RODIL 14. MARCA 1908 V BEOGRADU. VEČ KOT 30 LET JE AKTIVNO SODELOVAL V NAŠI REVOLUCIONARNI BORBİ IN JE KOT POLITIK, PUBLICIST, KNJIŽEVNIK IN VOJAŠKI POVELJNIK ZVESTO SLUŽIL CILJEM REVOLUCIJE. ODLIKOVAN JE Z REDOM SVOBODE, S SPOMENICO 1941, Z REDOM NARODNEGA HEROJA IN ŠTEVILNIMI DRUGIMI VOJAŠKIMI IN MIRNODOBSKIMI ODLIKOVANJI. JE ČLAN CK ZKJ, PREDSEDNIK KOMISIJE CK ZKJ ZA MEDNARODNE DRUŽBENOEKONOMSKE IN POLITIČNE ODNOSE, ZVEZNI POSLANEC IN ČLAN ODBORA ZA ZUNANJE ZADEVE IN MEDNARODNE ODNOSE ZVEZNEGA ZBORA ZVEZNE SKUPŠČINE.

OBROBU

Beseda o normah

Ob priliki uveljavljanja analitske ocene delovnih mest je bila postavljena tudi zahteva za ureditev norm oziroma kadrov. Enim se je možnost za izboljšanje osebnega dohodka na ta način povečala, nekateri pa bodo vsled tega obstali z dohodki »na svojem«. Zakaj je prišlo do tega?

Na problem časovnega določanja delovnega učinka se je po vojni pri nas gledalo dosedaj že z mnogih različnih vidikov. Bilo je celo možno slišati glasove, da jih je treba ukiniti. Prevladalo pa je mišljenje, da je določanje osnovnega delovnega učinka nujno za vzpodbujanje sposobnejših in marlivejših članov kolektiva. V tej smeri pa smo šli pogosto predač in smo izrazili osnovni delovni učinek za neko opravljeno delo v dinarjih za kos namesto v času potrebnem za 100 kosov s posebej opredeljeno stopnjo potrebnega znanja, izkušnje, spretnosti itd. v obliki grupe dela ali slično. S časom so se te dinarske postavke s padanjem vrednosti denarja na eni strani, ter na osnovi pritiskov s te ali one strani spreminjale. Ker je bila časovna osnova potisnjena v ozadje, enako sistematično vrednotenje dela v pogledu po-

gledu potrebnega znanja itd., je prišlo do tega, da so na enako zahtevnih delovnih mestih eni člani kolektiva lahko prišli do dvakrat takih osebnih dohodkov za isti delovni učinek kot drugi. Tako stanje je seveda zahtevalo ureditev.

Tako reševanje omenjenega vprašanja, pri katerem je bilo vzeto za osnovo povpr. preseganje norm oz. akordov na posameznih delih na eni, ter neko predvideno povprečno preseganje za celo podjetje na drugi strani, pa ni povsem točno. Ni namreč izključeno, da so skupine, ki delajo na posameznih delih boljše od drugih in da je večje povprečno doseganje norm posledica večje spretnosti, znanja, itd. Vendar so različne, ki iz tega izhajajo, relativno majhne. Odstraniti jih bo možno ob priliki tekočega urejevanja časovnih normativov.

Z ureditvijo vprašanja časovnih normativov ob priliki prehoda na analitsko oceno delovnih mest, je bilo torej v veliki meri rešeno vprašanje izenačenja osnov za nagrajevanje po delu v proizvodnih obratih. S tem je bil rešen tudi velik del izvorov nespo razumov, ki nujno ob takem položaju nastanejo. Večja realnost časovnih normativov pa nam tudi omogoča poleg gornjega tudi realnejše kalkulacije — s tem realnejšo oceno rentabilnosti posameznih skupin proizvodov — in zlasti boljše vodenje proizvodnje. Učinek boljšega vodenja proizvodnje pa je seveda večji dohodek, katerega si vsi želimo.

Ernest Vršec

11. 7. 1966 je bila v naši tovarni izredna konferenca Zveze komunistov, ki se je je udeležil poleg naših komunistov tudi član občinskega komiteja ZKS in predsednik OBSS tov. Berne Strmčnik.

Razpravljali so o gospodarskih problemih in dosežkih v zadnjih štirih mesecih in o 4. plenumu ZKJ. O gospodarskih dosežkih so razpravljali dokaj kritično ter ugotovili, da je letni plan vrednostno sicer dosežen, količinsko pa ne. Vzroke tega pripisujejo vrsti problemov, o katerih smo že govorili, vendar pa ne dovolj dosledno in je bila tokrat diskusija bolj konkretna in ostra. Beseda pa je tekla tudi o občinski skupščini, zlasti zaradi zaprosenega kredita 60 milijonov starih din, od katerih smo dobili le 20 milijonov.

Konferenca je od vsega začetka potekala v duhu 4. plenuma. V razpravi o 4. plenumu smo ostali predvsem na svojih tleh in ostro nasprotovale pojavitvi samovolje v podjetju, proti posameznikom, ki delujejo zaviralno. Pri debati o odgovornosti, smo se zavzemali za stališče, da je treba odgovornost bolj konkretizirati in da mora biti v večji meri upoštevana kritika kolektiva in mora prenehati zgovarjanje eden na drugega, kadar pride do ugotavljanja nepravilnosti, pa tudi, da se nihče ne more postaviti nad voljo kolektiva. Vendar pa nismo ostali le pri deklaracijah in načelni podpori sklepov 4. plenuma in smo imenovali devetčlansko komisijo, ki bo analizirala delo komunistov, zlasti tistih na vodilnih delovnih mestih. Komisija bo posvetila pozornost raznim napakam, ki so v nasprotju z načeli Zveze komunistov. Po končanem delu bo komisija poročala o ugotovitvah in predlagala tudi ukrepe, če bodo ti potrebni. Vendar pa komisija ne bo posegala v pristojnost organov upravljanja, vendar pa bo letem, ako bo potrebno, priporočila nekatere ukrepe.

Nujni ukrepi za varno delo

Skupščina SRS je dne 30. junija 1966 sprejela zakon o varstvu pri delu, ki dodaja temeljnemu zakonu SFRJ št. 15-314/65 nova dodatna določila.

Organizirati varno delo je dolžnost delovne organizacije kakor tudi slehernega delavca.

Ob razpočitvi delavca na določeno delovno mesto je treba osebo obvezno seznaniti in poučiti o nevarnosti, ki ji preti na delu in pa na zdravju škodljive okolnosti. Delavcu je treba razložiti najprimernejši način dela, da se izogne nevarnosti in katere varnostne ukrepe mora obvezno upoštevati. Da bomo to lahko dosegli je nujno, da vsi, posebno oni, ki vodijo in nadzirajo delo temeljito poznajo predpise, ki urejajo posamezna področja varstva pri delu in to stalno prenašajo na delovna mesta. O usposobljenosti delavca pa se mora voditi pismena evidenca.

Delavec, ki stopi na delo prvič ali po daljšem presledku ali po hujši bolezni, mora biti na vsak način zdravniško pregledan, če je sposoben za varno opravljanje določenega dela.

Služba za varstvo pri delu v podjetju ugotavlja ali delavci in odgovorni organi zadosti poznajo in upoštevajo predpise o varstvu pri delu, proučuje vzroke poškodb in zdravstvenih okvar v zvezi z delavci, predlagajo nujne ukrepe, sodelujejo pri izdelavi

načrtov, delovnih priprav in nabavi opreme in organizira pravočasno periodične preglede. Posebno važna naloga službe za varstvo je, da se nabavi pravilna oprema za osebno varnost.

Nadzorstvo nad tem, kako se izpolnjujejo predpisi o varstvu pri delu opravljajo pristojni občinski organi in Republiški inšpektorat dela, na novo pa so pristojni za strokovno oceno in potrdila, ki so javne listine, pooblaščenih zavodov za varstvo dela. To pooblastilo da zavodu za varstvo Republiški sekretariat za delo.

Praktični ukrepi, da bomo čimprej dosegli varno delo, so:

1. da se vsak posamezni delavec točno ravna po prejetih navodilih in da sam opozori na najmanjšo nepravilnost pri delu, ki predstavlja nevarnost;

2. da vodilni ljudje te napake takoj pismeno prijavijo nadrejenim organom z dodatkom lastnih opazovanj;

3. da se sistematično pogloblja poznavanje predpisov o varstvu in različnih področjih, ki vplivajo na delo v delavnici;

4. da se pred nabavo novih strojev in naprav od proizvajalca dobi strokovno oceno stroja in naprave od pooblaščenega zavoda za varstvo pri delu;

5. da stroje, orodje in naprave, ki jih sami projektiramo že v načrtu predložimo v strokov-

no oceno pooblaščenemu zavodu za varstvo pri delu;

6. isto velja tudi za naročila strojev in naprav iz inozemstva; 7. pri napravah in strojih, ki ne ustvarjajo določenih predpisov in jih ne moremo takoj zamenjati ali predelati je uvesti poseben režim dela s sodelovanjem

pooblaščenega zavoda, za varstvo pri delu in s soglasjem organov inšpekcije dela.

Zavedajmo se, da bomo znatno pripomogli k varnosti pri delu, če bomo gojili red in čistočo, če bomo trezni in spočiti pri delu, če bomo disciplinirani, če ne bomo motili eden drugega pri delu, da se ne bomo vtičkali v tuje delo in da bomo svoje bolezensko stanje takoj javili svojim predstavljanim. Rihard Pompe

PORTRETI NAŠIH KUPCEV

Tov Dragan Milanović — Bata je vodja grupe za prodajo naših izdelkov v sektorju notranje trgovine podjetja TEHNOPROMET,

Beograd. S svojimi izkušnjami in širokim krogom poslovnih zvez je v veliki meri pripomogel pri uspešnem prodoru naših jeklenih radiatorjev na tržišče SR Srbije, kjer smo bili doslej še premalo uvedeni. S podjetjem Tehnopromet smo vsestransko povezani že vrsto let, v letu 1966 pa smo naše poslovne stike še močno poglobili ter razširili. Medsebojni stiki s Tehnoprometom so vedno zelo poslovni, ter predstavljajo odličan primer pravilnega in korektnega sodelovanja med industrijo in trgovino. Zato se tudi v naprej moramo truditi, da bomo tudi v naprej poglobljali obstoječe prijateljske poslovne zveze in odkrivali nove oblike sodelovanja. Pri tem vsekakor računamo na takšne poslovne prijatelje kot je to tov. Milanović-Bata, kateremu pri njegovem poslovanju želimo tudi v nadalje mnogo poslovnih uspehov.

Jože Turnšek:

Družbeni plan razvoja Jugoslavije do l. 1970

PREBIVALSTVO, ZAPOSLENOST IN PRODUKTIVNOST

Skupno število prebivalcev se je od 17,7 milijonov v letu 1956 povečalo na 19,5 milijonov v letu 1965. Stopnja aktivnosti se je znižala od 46,3% v letu 1953 na 45% v letu 1961, predvsem zaradi večjega vključevanja mladih v redno šolanje. V času od 1957 do 1964 se je število zaposlenih v družbenem sektorju povečalo za 64% ali 6,3% na leto. Takšna visoka stopnja zaposlenosti je imela za posledico, da produktivnost dela ni prišla do svojega izraza. Problem zase predstavlja nezadostno razvita teritorialna granska in profesionalna pokretnost delovnih ljudi, ki otežuje probleme zaposlitve in formiranja odgovarjajoče strukture kadrov v delovnih organizacijah.

Do leta 1970 se bo skupno število prebivalstva povečalo na ca. 20,6 milijonov, kar predstavlja povečani letni porast okoli 220.000. Predvideva se, da bi se stopnja aktivnosti zadržala na sedanjem nivoju, povprečni letni prirast aktivnega prebivalstva bo znašal okoli 110.000.

Pričakovati je naslednje spremembe v kadrovski strukturi zaposlenih v družbenem sektorju:

	V odstotkih	
	1961	1970
Skupno zaposlenih v družb. sektorju	100,0	100,0
Od tega:		
— z visoko strokovno izobrazbo	3,6	4,4
— z višjo strokovno izobrazbo	2,0	2,4
— s srednjo strokovno izobrazbo	10,6	15,4

— kvalificirani in visoko kvalific. delavci	28,5	35,9
— ostali	55,3	41,9

Razvoj v prihodnjem obdobju bo predvidoma omogočil, da se z zaposlitvijo absorbira celoten prirast aktivnega prebivalstva in da se nadaljuje s prelivanjem prebivalstva iz kmetijstva v nekmetijske dejavnosti, vendar v počasnejšem tempu kot je bilo to do danes. Struktura prebivalstva bi izgledala takole:

	V odstotkih	
	1965	1970
Celotno prebivalstvo	100,0	100,0
— kmetijsko	47,3	43,8
— nekmetijsko	52,7	56,2
Aktivno prebivalstvo	100,0	100,0
— kmetijsko	54,1	49,5
— nekmetijsko	45,9	50,5

Število zaposlenih v družbenem sektorju se bo povečalo v letu 1970 za okoli 500 do 550.000 ali 2,5 do 3% letno, vendar če upoštevamo obseg penzioniranja in ostalo tekoče opadanje zaposlenosti, se bo število novo zaposle-

nih v istem obdobju povečalo za okoli 1 milijon, kar predstavlja 30% od sedanjega števila zaposlenih. Prav tako se bo povečala udeležba žena v skupnem številu zaposlenih v družbenem sektorju od 28% na okoli 32% v povprečju, seveda bodo pa znatne razlike po posameznih področjih in krajih z ozirom na doseženo stopnjo razvitosti gospodarske in družbene dejavnosti. Kljub vsemu tem razlogom se v prihodnjem obdobju ne bo mogla ustvariti polna zaposlenost, ker bo velik prihodek iz kmetijstva v nekmetijske dejavnosti, celo iznad razpoložljivih sredstev družbene reprodukcije, kar nalaga nujnost povečati širšo teritorialno in profesionalno gibčnost v skladu s potrebami in možnostmi, kjer ni izključena tudi možnostčasne zaposlitve izven meja. Zaposlovanje izven Jugoslavije bo bolj organizirano in bodo zagotovljeni delavcem boljše socialni in delovni pogoji, ki bodo doseženi z ustreznimi meddržavnimi pogodbami in drugimi akti. Upošteva vse te agregate zaposlenosti, pogojev proizvodnje, se predvideva povprečna let-

NAČRT ZA IZOBRAŽEVANJE EMAJLIRCEV V UČNI DELAVNICI EMAJLIRNICE

Vzgoja delavcev v emajlirski stroki mora biti tudi v skladu s potrebnimi emajlirske delavnice in splošnimi cilji podjetja. Naš smoter mora biti ta, da temeljito izobrazimo delavce, da bodo obvladovali svoje delo v cilju čimboljše kvalitete in čimvišje produktivnosti.

Vzporedno s strokovnim usposabljanjem pa je potrebno razvijati pri delavcih čuti za ekonomiko dela in vzbudjati delavce za samoupravljanje s sredstvi dela in ustvarjenim dohodkom.

V prvi fazi razvoja usposabljanja naj ima izobraževanje ožji značaj tako, da bodo absolventi izobraževalnega procesa obvladali ožje področje dela, oziroma omejeno število operacij (nanosilci, robilci, brisalci, žgalci predmetov itd.). Tak način izobraževanja pride predvsem v poštev za novo sprejete delavce. Druga naloga usposabljanja bi bila ta, da že obstoječi kader v emajlirnici analiziramo in da damo tistim, ki jim znanja za opravljanje dela še manjka, dodamo manjkajoče.

Opisan način usposabljanja ustreza reševanju sedanje situacije v emajlirnici. Nastopa pa vprašanje vzgoje vodilnih kadrov, skupinovodij in delovodij. Ob tem vprašanju so razna mnenja, katera pot najbolj ustreza potrebam našega podjetja. Možnosti je več, vendar smatram, da je treba izbrati tisto pot izobraževa-

nja, ki je najkrajša in najbolj učinkovita.

Ena možnost je, da se vodilni kadri vzgajajo po poti priučevanja, nato praksa in zopet nadaljevanje z izobraževanjem. Druga pot bi bila, da formiramo šolo za enega do dveh letnikov in nato iz teh kvalificiranih emajlircev usmerjamo najboljše dalje, za delovna mesta vodij skupin in delovodij. Ti dve smeri sta lahko obe uspešni samo, da je prva daljša in bolj zapletena, druga pa je krajša, bolj organizirana in za izobraževanje krajša. Pri poklicni šoli obstoja bojazen, da se bodo kadri, ki bodo šolo končali razkropili, ali pa ne bo primernega delovnega mesta zanje, kar bi ustvarilo pri kvalificiranih emajlirskih delavcih nezadovoljstvo. Vprašanje je, če je taka bo-

jazen upravičena, ker deficit strokovnih moči je v emajlirski stroki tako velik, da ta bojazen ni upravičena.

Ne smemo pa pozabiti na splošno izobraževanje delavcev. Delavca je potrebno poleg strokovnega usposabljanja vzgojiti tudi za samoupravljanca in splošno razgledanega državljana. Ali bomo lahko vse to dali na tečajih? Mogoče da, in če bomo, bo to po kapljicah, ki ne bodo imele tistega učinka kot bi ga lahko, če bi izobraževali tekoče, nepretrgano in programirano. Ali bomo uspeli delavcu, ki bo prehodil pot do skupinovodje ali višje po daljši poti, dati zaključeno celoto splošne izobrazbe? Za taka vprašanja gre pri formiranju učne delavnice.

Učna delavnica je v gradnji.

TEHNIČNE IZBOLJŠAVE

V juniju je Komisija za tehnične izboljšave obravnavala 24 predlogov tehničnih izboljšav, ki so jih predlagatelji predložili delno v letošnjem letu, nekaj pa že prej. Za koristne predloge, ki jih je komisija priznala kot tehnične izboljšave po obstoječem Pravilniku o nagrajevanju predlogov tehničnih izboljšav so prejeli odškodnino naslednji predlagatelji:

Štorman Ivan iz strojnega ključavničarstva za izboljšavo kislinske cone v Ruthner lužilnem stro-

ju enkratno odškodnino v znesku 200.000 starih dinarjev.

Stropnik Leopold iz vlačilnega oddelka za izboljšane izmetače pri stiskalnici 30.000 starih dinarjev — enkratno.

Hudej Slavko iz strojnega ključavničarstva za izboljšavo sklopke na štanci 40.000 starih dinarjev — enkratno.

Končan Konrad iz barvnega mlina za napravo za iztakanje emajlov 10.000 starih dinarjev — enkratno.

Stanko Cocej

Peč je postavljena in tudi sredstva dela se pripravljajo. Predvidoma bo najkasneje septembra učna delavnica pripravljena za sprejem emajlirskih kadrov. Do takrat pa morajo biti izvršene vse priprave za začetek. Prepričan sem, da bo ta učni kotiček zelo uspešen pri izobraževanju in v pomoč emajlirski stroki pri reševanju kadrovskih vprašanj.

Albin Brenčič

Od 1. julija dalje bomo obračunavali osebne dohodke za opravljeno delo po novih merilih. Osebni dohodki se bodo poviševali pri nekaterih enotah in delovnih mestih bolj, pri drugih manj. Dopuste in druga nadomestila obračunavamo po tromesečnem povprečju, ki je na osnovi dosedanjih nižjih osebnih dohodkov še nizko. Zaradi tega pa prihaja tudi do tega, da bi bila izplačila za dopuste in za druga nadomestila nižja kot pa izplačila za opravljeno delo v tekočem mesecu.

O tem je razpravljal tudi upravni odbor na svoji 8. redni seji in sklenil, da se nadomestila za dopuste izplačujejo v tretjem tromesečju letošnjega leta po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov, to je po povprečju drugega tromesečja plus 15 odstotkov, kar znaša povprečen porast osebnih dohodkov v podjetju.

na stopnja rasti produktivnosti dela od 6,5 do 7%, kjer ne vključujemo skrajšanja delovnega tedna, z vključenjem le-tega pa znaša ta stopnja ca. 9%.

ZIVLJENJSKI STANDARD

Povprečni osebni dohodki od dela so se povečali od 34.000 din v letu 1956 na ca. 57.000 din v letu 1964 v realni vrednosti. V zadnjih letih se je udeležba osebne potrošnje v delitvi narodnega dohodka zmanjšala. Merilo ekonomske politike in nadaljnje dovrševanje gospodarskega sistema se bo oslanjala na ustvarjanje pogojev za življenjski standard, ki bodo v neposredni odvisnosti z rezultati dela. Za dosego tega cilja se bodo sredstva za življenjski standard neglede na to ali je to osebna ali splošna potrošnja izdvajala iz bruto osebnega dohodka, s čimer se bo ustvaril večji interes in možnost delavca, da neodloča o tem koliko naj bo neposredni dohodek (na roke), a koliko se naj izdajata iz bruto osebnega dohodka za kritje potreb na področju stanovanja, so-

cialnega zavarovanja, izobraževanja in drugih družbenih služb, kakor tudi za potrebe družbeno politične skupnosti. Ustvarjanje predvidenih odnosov v osnovni delitvi narodnega dohodka in pričakovano povečanje učinkovitosti gospodarjenja bo omogočilo v prihodnjem obdobju hitrejši porast neto realnih osebnih dohodkov od dela po zaposlenem, kakor pa je bilo to v preteklem obdobju. Računati je, da bo mogoče ustvariti v prihodnjem obdobju povečanje realnih osebnih dohodkov zaposlenih v povprečju naše države do 650.000 koncem leta 1965 na okoli 900 do 950.000 din koncem leta 1970. To povečanje bo seveda različno po delovnih organizacijah, družbeno političnih skupnostih, kakor tudi od strukture in stopnje razvitosti gospodarskih in družbenih dejavnosti. Povečana realna kupna moč prebivalstva bo ustvarila pogoj za večjo potrošnjo in boljše zadovoljevanje potreb, to pa bo imelo za posledico značajne spremembe v strukturi potrošnje. Udeležba hrane v skupni osebni potrošnji se bo zmanjšala z izboljšanjem

njene kvalitete, povečala pa se bo udeležba stanovanj, industrijskega blaga in uslug. Upošteva je predvideni porast realnih osebnih dohodkov pod pogojem, da se v osnovi zadržijo formirani odnosi cen, se bo potrošnja mesa,

rib, sladkorja, mleka in drugih prehranskih proizvodov povečala, istočasno pa bo prišlo do postopnega zmanjševanja potrošnje žit. Bilančno pričakujemo naslednje spremembe v osebni potrošnji.

	1965	1970
Potrošnja na prebivalca		
meso in ribe — kg	29	37—39
sladkor — kg	22	26—28
tekstil — m ²	21	28—30
Trajne potrošne dobrine (na 1.000 prebivalcev)		
avtomobili	9	18—20
radioaparati	140	220—240
televizorji	30	85—90
gospodinjstvi stroji	140	270—290
(vrednost v 1.000 din)		

Gospodarstvo se bo prilagajalo spremembam, ki jih bo ustvarjala struktura osebne potrošnje.

Povečanje sredstev delovnih organizacij, povečanje osebnih dohodkov in kreditov pri bankah bo nudilo ljudem večje možnosti za nakup stanovanj in reševanje stanovanjskih problemov pod enakimi ekonomskimi pogoji. Do

konca leta 1970 se predvideva izgradnja ca. 700.000 stanovanj, kar pomeni, da bi se lahko 15% gospodarstev na ta način v naslednjem obdobju vselilo v nova stanovanja. Do leta 1970 bi se tako dosegla izgradnja preko 8 stanovanj letno na 1.000 prebivalcev v primerjavi s 6,3 v 1964. letu.

PREDSTAVLJAMO VAM TISKARNO

Po novi organizacijski shemi v drugem polletju 1965 je tiskarno prevzela od dekor oddelka Splošna služba — oddelek za administracijo uprave, ki je po enem letu že dokaj upravičila svoje delovne uspehe pod novim vodstvom.

Delo, ki ga uspešno opravljata Majda Poček in njena sodelavka Amalija Kokanovič, je vsekakor vredno pohvale, saj Počkova že

gih emajliranih tablic na tiskarskem stroju »Tigel«. Nabavljen je že tudi nov električni razmnoževalni stroj, ki pa bo zadoščal potrebam razmnoževanja tiskovin za podjetje in prav tako bo mogoče opravljati usluge zunanjim naročnikom oziroma podjetjem, katerim smo to delali že do sedaj.

Ne samo, da oddelek tiskarne zadovoljuje potrebe podjetja z

Večkrat pripominjajo posamezniki, da nekatere tiskovine niso kvalitetno izdelane, toda ti kritiki ne pomislijo oziroma ne poznajo težav, ki jih ima tiskarna. Poedine službe se pri naročanju tiskovin ne ozirajo na standard, v katerem je točno navečen rok naročanja in rok dokončne izdelave tiskovin, zaradi česar pride do zapoznelosti tistih naročil za službe, ki se točno ravnaajo standardnih navodil.

Bilo je že govora od strani vodstva podjetja o premestitvi tiskarne v kletne prostore upravnega posloplja, končnega pa o tem nič in. S premestitvijo tiskarne bi se vsekakor pospešilo delo in izboljšala kvaliteta tiskovin oziroma tiskarskih uslug. Prihranilo pa bi se tudi mnogo nepotrebne časa, ki se sedaj porabi za naročanje in dobavo tiskovin — dostavo tiskovin iz upravnega posloplja v tiskarno in obratno. Nujno pa je, da bi tiskarna imela tudi samostojno skladišče, kjer naj bi bilo vedno na zalogi dovolj potrebnega materiala za izdelavo uslug.

Tiskarna kot oddelek, ki mora kontaktirati z vsemi službami v podjetju, bi nujno potrebovala svoj telefon, ki ga pa sedaj deli z dekor oddelkom, kjer je tudi nameščen. Ker je v dekor oddelku samo obratna pisarna, se večkrat pripeti, da ni nikogar v pisarni, zaradi česar nastane nepotreben zastoj pri izvrševanju uslug. Če bi se vsi nakazani problemi odpravili, bi s tem izboljšali kvaliteto izdelkov in dosegli večjo ažurnost pri izvrševanju uslug.

Krušič Bogomir

Delovni dan v naši tiskarni...

18. leto opravlja tiskarska dela na tem delovnem mestu in si je že vsekakor pridobila svojo strokovno sposobnost skozi ta dolga delovna leta v tovarni. Čeprav je odedek tiskarne do nedavnega obratoval z zastarelimi proizvodnimi sredstvi, dokler podjetje ni nabavilo novega tiskarskega stroja »Romayor«, je bilo delo zelo težavno, ker smo morali naročiti vse nujno potrebne obrazce oziroma tiskovine pri »Celjskem tisku«, ki jih pa seveda ne izdeluje v manjših količinah in smo morali pogosto pristiati tudi na izdelavo večje količine, čeprav jih nismo potrebovali.

V zadnjem letu obstoja tiskarna v sklopu Splošne službe — oddelka za administracijo. Oddelek tiskarne je dosegel vidne rezultate pri izdelavi raznih tiskovin kot npr. vezanih brošur, tiskanje izrednega Emajlirca, knjige za »Inštitut Emajl«, cenikov za izvoz, raznih etiket za zaboje, komisijskih listov vezanih v bloke, pravilnikov, poslovnikov podjetja in vseh vrst skladiščnih in drugih raznih kartotek in obrazcev, ki jih je nekdanje izdelovalo podjetje »Celjski tisk« kar je seveda ogromno bremenilo stroške podjetja. Ravno tako opravljamo emajlirane usluge raznih uličnih, hišnih, nagrobnih in raznih dru-

raznimi tiskovinami, izdeluje jih tudi za druga podjetja in ustanove kot npr. za Tovarno kovanega orožja Zreče, za podjetje Kovinotehna, tovarno IFA, gradbeno podjetje INGRAD in za razne družbene organizacije in ustanove. Največ uslug pa tiskarna opravlja za Inštitut Emajl.

II. mednarodno srečanje predelovalcev pločevine v Düsseldorfu

Dne 19. in 20. oktobra 1966 bo v Düsseldorfu II. mednarodno srečanje predelovalcev pločevine. Organizatorji srečanja so združenja predelovalcev pločevine iz ZDA, Velike Britanije, Francije in Zahodne Nemčije.

Amerikanci bodo govorili o površinski obdelavi in prevleki z umetnimi snovmi, kakor tudi o mikrofini obdelavi orodij.

Angleži bodo podali naslednje teme:

1. načrtovanje in uporaba kombiniranega orodja,
2. nizki obratni stroški za globoko vlečenje in vtiskovanje ter za podobne postopke predelave — uporabnost pri težko oblikovanih kovinah.

Francoski referenti bodo obdelovali organizacijo dela in A. D.

E. T. I. M. (Association pour le Développement des Techniques des Industries Mécaniques), planiranje dela pri C. E. T. I. M. (Centre Technique de la Mécanique) in rezilna orodja za elektro-pločevino ter varnostne naprave na mehanskih stikalnicah. Gostitelji so izbrali naslednje teme:

1. tehnika preoblikovanja nekoč in danes
2. predelava širokih pločevina-stih trakov in naprave za dostavljanje in razdeljevanje
3. površinska zaščita pri preoblikovanju in onesnaženje zraka kot vzrok korozije na preoblikovanih delih pločevine.

Predviden je ogled nekaterih obratov industrije predelovanja pločevine.

TRŽNE INFORMACIJE

Podjetje »ELRA« bo v kratkem založilo tržišče s praktičnimi in zelo iskaniimi elektrotermičnimi spajkali za 50, 100 in 150 W.

Tovarniška cena za 50 W spajkalo je 25 N-din (2.500 S-din).

Isto podjetje proizvaja električne kuhalnike z ekspresno ploščo jakosti 2.000 W in premera 180 mm. Tovarniška cena je 80 N-din (8.000 S-din).

Kuhalnik z navadno grelno ploščo 1.500 W stane okoli 70 N-din (tovarniška cena).

Podjetje »ELRA« iz Škofje Loke bo približno čez 2 meseca dostavilo na trg kvalitetne električne aparate za onduliranje las, ki bodo z malo večšine omogočili vsaki ženi, da si doma uredi svojo pričesko. Držalo aparata je iz bakelite, del za onduliranje z vdelanim grelcem pa iz pokromane cevi.

Tovarniška cena bo znašala okoli 40 N-din (4.000 S-din).

INDUSTRIJA IN SPLOŠNA MONTAŽA, MARIBOR, je izdelala nov hladilnik »HIMO« s kovinsko prostornino 80 litrov (torej 10 litrov večji od dosedanjih poznanih »HIMO« hladilnikov) in ima poleg vrste ostalih prednosti vrata z magnetnim zapiranjem in poboljšanim agregatom.

Garancija za agregat znaša 5 let, za ostale dele pa 1 leto.

Cena: okoli 960 N-din (96.000 S-din).

Podjetje »SLAVONSKI PARTIZAN« iz Slav. Broda je izdelalo aparat za kuhanje »slap« na propan ali butan plin, ki je posebno prikladen za kuhanje na izletu ali v kampu. Aparat se prodaja v dveh velikostih. 1-kilogramski vsebuje 1 kg plina in zadostuje dvema osebam za 14 dni kuhanja (20 minut učinkovitega gorenja), večji aparat vsebuje 2kg plina in zadostuje za kuhanje 4 osebam za 14 dni. Na aparat se lahko in enostavno vgradi grelec, ali svetilka, spajalnik ali gorilnik.

Polnjenje goriva in zamenjava jeklenk vrši »INA« ali »PETROLGAS« v večjih mestih.

Aparat z enim goriščem stane okoli 160 N-din (16.000 S-din), večji okoli 210 N-din (21.000 S-din).

Aparat z dvema goriščema bo na trgu v kratkem. Cena še ni odredjena.

I N S T I T U T N O V O V K N J I Ž N I C I

Odjuga

V sredo štirinajstega julija, smo se sestali z vodilnimi tovariši LT »Emalj« na pogovor o sodelovanju. Sestanek ni imel z velikimi črkami napisanega dnevnega reda, nihče od prisotnih ga ni svečano otvoril, zapisničarka tudi ni bila izvoljena (mogoče zato ker so prisostvovali samo moški), seveda tudi na overovatelje zapisnika nihče ni pomislil in tudi resolucija ni bila sestavljena nobena. Vsem zgoraj opisanim pomankljivostim navkljub pa lahko rečemo, da je bil pogovor izredno ploden in koristen. Rezultati se bodo verjetno prav kmalu pokazali in če kdo vpraša kako je mogoče, da smo se pametno pogovorili, ne da bi pazili na formalnosti, potem je odgovor pač na dlani. Sporazumeli smo se zato, ker smo si to vsi želeli, pa čeprav smo pustili vnmarr ves tisti zunanji lišp, s katerim se tako radi ponašamo še posebej takrat, kadar nam ni do sporazumov.

Na sestanku so bila iznešena mnenja in gledišča o tem, kaj naj bo področje dejavnosti LT in kaj moramo storiti, da ne bi prišlo do nesporazumov med inštitutom in LT. V presenetljivo kratkem času smo se zedinili o naslednjem: po liniji LT naj se njeni člani ukvarjajo samo s tisto dejavnostjo, ki ni zapopadna v službeni dolžnosti, odnosno, ki ni predvidena v opisu delovnega mesta. Popolnoma je namreč razumljivo, da bi prišlo do nerada, če temu ne bi bilo tako.

Če hočemo poslovati korektno in nikomur v škodo, potem mora biti prav ta razmejitev kar se da ostra. Predstavljamo si, da nekdo, ki je zadolžen za razvoj z določenega področja proizvodne problematike, mimo svojih normalnih službenih zadolžitve prevzame prav s tega področja še dodatno raziskovalno nalogo po liniji LT.

Če to nalogo, ki jo je prevzel po liniji LT, opravlja med službenim časom, tega ni mogoče uspešno kontrolirati. Redne zadolžitve zaostajajo, kar povzroča motnje v poslovanju in odnosih. Nasprotno pa je dela, ki ne spada v opis delovnega mesta, zelo težko opravljati v rednem delovnem času. Eden od osnovnih principov LT pa je prav v tem, da zaposli svoje člane izven delovnega časa z opravili, ki so koristna za posameznika in kolektiv in ki so istočasno razvedrilo.

Vse te zaključke, ki smo jih na skupnem pogovoru sprejeli, pa bo mogoče še v večji meri uresničiti v delavnici z ustreznimi stroji. Investicije v stroje in naprave za to delavnico bodo skup-

ne. V njej bomo izdelovali prototipe, tekoče poskušnje za preizkuševanje materiala, razne predmete po individualnih naročilih itd. Dela, ki morajo biti opravljena, bodisi za inštitut bodisi za LT, odslej ne bodo več motila redne proizvodnje. Prav zaradi tega bodo lahko kvalitetno izpeljana in v mnogo večjem obsegu kot doslej.

Bogdan Hochmüller:

NORMIREC IN KOLEKTIV

Marsikaj lahko priporočamo delovnemu kolektivu, da bi dosegel večje uspehe: dviganje strokovnega znanja, izboljšanje organizacije in priprave dela, analizo stroškov in uspeha delovnih enot, točno kalkulacijo, dvig proizvodnosti, delo po normi in še mnogo drugega. Vendar najdemo dobro organizirana podjetja, ki ne dosegajo uspehov in zopet podjetja, imajo slabše delovne pogoje in ki imajo slabše delovne pogoje in slabše delovne pripomočke in vendar dosegajo uspehe. Drugim ostajajo zvesti tudi sposobni in strokovni delavci, kljub slabšim osebnim dohodkom, prva pa zaupajo. Kako to?

Če se pogledamo v to vprašanje, naletimo na faktor, ki je pri trudu za dvig proizvodnosti in za večje delovne uspehe vedno bolj pomemben: to je vprašanje o vodenju ter medsebojnih odnosih v delovnem kolektivu.

Z urejevanjem naših norm in sistema delitve osebnega dohodka, moramo tudi mi postaviti to vprašanje na čelo kot enega najvažnejših faktorjev v proizvodnji, če nečemo doseči s tem ravno nasprotno od zaželenega, t. j. nerazpoloženje pri delu in s tem padec produktivnosti.

Veliko govorimo o normah in o delitvi osebnega dohodka, malo pa o okoliščinah in pojavih, ki so s tem v zvezi, da ne pozabimo tega, kar je najvažnejše: človeka v našem kolektivu. Človek pač ni nikakršen stroj, ki bi na enake dražljaje reagiral vedno enako! Človek v kolektivu ne stoji sam zase, temveč živi v svojih delavnicah kakor tudi izven nje v krogu ljudi, ki so na en ali na drug način z njim povezani preko dela, podjetja, družtev ipd. Mi vsi skupaj tvorimo delovni kolektiv in tako socialno skupnost — tega ne smemo spregledati.

Delovni kolektiv lahko primerjamo z nogometno ekipo, v kateri

Upravni odbor LT »Emalj« je naš pogovor ocenil zelo pozitivno. Nič ne pretiravamo, če trdimo, da je v dobro kolektiva pričelo novo obdobje v delovanju Inštituta in LT, pa čeprav se je sodelovanje rodilo na sestanku, ki ni imel z velikimi črkami napisanega dnevnega re, ki ga nihče ni svečano otvoril in na katerem ni bila izvoljena zapisničarka (mogoče zato ker so na njem prisostvovali samo moški).

Oskar Hudales

zavzema posameznik več ali manj važen položaj in tako doprinaša več ali manj k skupnemu uspehu, odločilno vlogo za uspeh celote pa ima duh in zavest skupnosti! Od tega duha je zopet odvisen v veliki meri uspeh posameznika, ki je del celotnega kolektiva. Od tega je tudi odvisno, ali se posameznik počuti na svojem delovnem mestu ugodno ali ne, ali hodi z veseljem na delo ali ne! Merilo za to počutje je fluktuacija delavcev v podjetju. Če je fluktuacija izpod 5%, jo lahko smatramo za normalno, če je večja, je to vselej sigurn znak, da tovariši, katerim je zaupano vodenje v podjetju, slabo izpolnjujejo svojo nalogo oziroma, da v kolektivu nekaj ni v redu. Rešitev iz tega je, ustvariti v podjetju pogoje, ki bodo poživili kolektivni duh ter ustvarili zaupanje v tovariše, ki so v vodilnih organih podjetja.

Načela, ki ustvarjajo duh skupnosti v okviru kolektiva in tudi v celotni družbi, so: medsebojno človečansko spoštovanje, strpnost, razumevaje in medsebojno zaupanje. Le s temi lastnostmi je mogoče doseči sodelovanje celotnega kolektiva v borbi za uspeh, le tako je mogoče doseči pravičen tovariški odnos med vsemi člani kolektiva, ne oziraje se na položaj, ki ga zavzemajo.

Kaj ima vse to opraviti z normo in sistemom delitve osebnega dohodka? Veliko in vse! Predvsem je tista povezava med delavci in vodilnimi organi v podjetju, ki lahko povzroči nezdravo ozračje pri delu, ako se nepravilno pojmuje in nepravilno postavlja. Norma se ne postavlja sama, postavlja jo človek z vsemi svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi. Zato je toliko bolj važno, da posvetimo poglavje osebi, ki je v zvezi z normami najvažnejša, to je normirca!

(Nadaljevanje prihodnjič)

- Paul T.: »TECNOLOGIE DER GROBKERAMIK«. Bd. 1. Berlin 1966.
- »ORGANIZACIJA RADA U POGONIMA«. Zagreb b. 1.
- »ORGANIZACIJA MALOSERIJSKE I POJEDINACKE PROIZVODNJE«. Dio I. Zagreb 1964.
- »METODE LANCANE PROIZVODNJE«. Zagreb 1964.
- »TERMINIRANJE PROIZVODNJE«. Zagreb 1965.
- »ORGANIZACIJA PROIZVODNOG PLANIRANJA«. Zagreb 1965.
- »PREDVIBANJE, PLANIRANJE I PERSPEKTIVA«. Zagreb 1965.
- »MATEMATSKI PRISTUP DUGOROČNOM PLANIRANJU«. Zagreb 1965.
- »DUGOROČNO PLANIRANJE U INDUSTRIJSKOM PODUZEĆU«. Zagreb 1965.
- »PLANIRANJE I TERMINIRANJE PROIZVODNJE U MANJIM INDUSTRIJSKIM PODUZEĆIMA«. Zagreb 1965.
- RITAM PROIZVODNIH SERIJA I OPTIMALNE VARIACIJE RITMA«. Zagreb 1966.
- »PLANIRANJE SKLADISTA«. Dio I. i II. Zagreb 1965.
- »ORGANIZACIJA SERIJSKE I POJEDINACNE PROIZVODNJE«. Zagreb 1964.
- »UREĐENJE SKLADISTA«. Zagreb 1965.
- »PRIMJENA TRANSPORTNIH (PARTNERIH) SREDSTAVA ZA OBAVLJANJE SKLADISNIH OPERACIJA«. Zagreb 1965.
- »ORGANIZACIJA PAKOVANJA ROBE U SKLADISTU«. Zagreb 1965.
- »UPRAVLJANJE SKLADISTEM«. Zagreb 1965.
- »BODOVANJE I PROCJENA RADOVA NA ODRŽAVANJU«. Zagreb 1966.
- »PRIRUČNIK ZA ODRŽAVANJE I ZAŠTITU PARNIH KOTLOVA I INSTALACIJA«. Beograd b. 1.
- STANDARDI:
 - JUS — C. El. 101: STAMPARSKO LEGURE. Tehnički uslovi za izradu i isporuku.
 - JUS — C. T3. 040: Tehnika varenja metala. Ispitivanje kvaliteta zavarenih spojeva. RADIOGRAFSKO ISPITIVANJE ČELIČNIH SUČEONIH SPOJEVA. OPSTE ODREDBE.
 - JUS — C. T3. 041: Tehnika varenja metala. Ispitivanje kvaliteta zavarenih spojeva. RADIOGRAFSKO ISPITIVANJE SUČEONIH SPOJEVA ČELIČNIH LIMOVA DEBLJINE ISPOD 50 mm.
 - JUS — C. T3. 042: Tehnika varenja metala. Ispitivanje kvaliteta zavarenih spojeva. RADIOGRAFSKO ISPITIVANJE SUČEONIH SPOJEVA ČELIČNIH CEVI DEBLJINE ZIDA ISPOD 50 mm.
 - JUS — C. T3. 048: Tehnika varenja metala. Ispitivanje kvaliteta zavarenih spojeva. INDIKATORI KVALITETA SNIMKA PRI RADIOGRAFSKOM ISPITIVANJU ZAVARENIH SPOJEVA.
 - JUS — K. A9. 020: OZNAKA I PRIMENA TVRDIH METALA ZA OBRADU SKIDANJEM STRUGOTINE.
 - JUS — K Cl. 160: PLOČICE OD TVRDOG METALA ZA OBRADU SKIDANJEM STRUGOTINE. Tehnički uslovi za isporuku.
 - JUS — K. DI. 010: PRAVI LISTOVI TESTERA ZA METAL. Tehnički uslovi za izradu i isporuku.
 - JUS — K. DI. 310: Alat za obradu drveta. LISTOVI TESTERA. Tehnički uslovi za izradu i isporuku.
 - JUS — K. DI. 410: Alat za obradu drveta. LISTOVI ZA TRKASTE TESTERE.
 - JUS — K. DI. 450: Alat za obradu drveta. LISTOVI KRUŽNIH TESTERA.
 - JUS — K. D6. 420: GLAVE ZA REZANJE NAVOJA NA CEVIMA. Oblik, glavne mere i tehnički uslovi za izradu i isporuku.

V PREMISLEK - ŠE ENKRAT

V zadnji številki »Emajlirca« je med ostalim vzbudil gotovo posebno pozornost članek o izdelavi podajane naprave za pločevinasti trak pri stiskalnici.

Pisec članka pa celotnega problema v zvezi s to napravo ne pozna ali pa ga noče poznati in na kraju zaključuje s skrito ostjo, ki pa bi morala biti konkretizirana. To še predvsem v zadnjih vrstah, kjer sta omenjena pomoč in ovire pri reševanju predlogov izboljšav. Dejstvo je namreč, da je Komisija za tehnične izboljšave pri osvajanju istih v proizvodnji doslej naletela na največ težav prav v obratu, ki si tokrat, treba je priznati, dokaj upravičeno lasti zasluge za izdelavo navedene podajalne naprave. Da v vseh takih primerih vodstva obrátov in raznih služb lahko odločilno vplivajo na potek reševanja raznih predlogov, pa je razumljivo. V kolikor gre do ta »na roko« predlagateljem izboljšav in preko referata za racionalizacije Komisiji za tehnične izboljšave, potem pri reševanju posameznih predlogov izboljšav ni posebnih težav. V teh primerih nastajajo te le v primerih, ko so ti predlogi dani le v idejni obliki, ki zahteva za oblikovanje v praktično uporabo obliko veliko raziskovalnega dela, ki ga je v redno delo težko vključiti, ako ne gre za res izredne predloge. Teh pa zaenkrat ni bilo mnogo.

Predlog o navedeni podajalni napravi je bil Komisiji za tehnične izboljšave res dan že krajem leta 1964, vendar v samo idejni obliki. Komisija je zato v navzočnosti predlagatelja predlog v taki obliki zavrnila, istočasno pa predlagatelju nakazala oblike in način, po katerem bi izdelan predlog iste vsebine bil primernejši. Na osnovi teh napolkov je predlagatelj tov. Tržan stopil v stik z vodstvom surovinskega obrata kot najzanimivejšim za to napravo, ki je po dogovoru s tov. Verkom tam tudi naročilo izdelavo naprave, ki naj v uporabni obliki izkoristi idejo tov. Teržana. Z ozirom na strokovno sposobnost in možnosti samostojnega dela po lastnih zamislih, brez ustreznih načrtov in drugih večjih planiranih del je tov. Verk bil gotovo najprimernejši delavec za izdelavo praktično uporabljive naprave na osnovi dane zamisli. Ko mu je vodstvo surovinskega obrata zaupalo tako nalogo, je dobro vedelo komu tako delo lahko brez primernih navodil zaupa in ni se zmotilo.

Tako je nastala podajalna naprava v obliki, ki si jo je bilo mogoče ogledati tudi že v poizkusnem obratovanju. Glede na predlagano obliko je zasluga za

izdelano napravo enakovredna zamisli, saj od iste poseduje le en detajl in bo pri določanju odškodnine treba to tudi upoštevati. Seveda pa za določitev odškodnine ne zadostuje, da je naprava izdelana. Njeno koristnost bo mogoče ugotavljati šele ko bo v redni uporabi. To pa zaenkrat še ni mogoče, kar pri vsem najbolj preseneča. Preseneča pa zaradi različnih vzrokov.

Izdelani napravi bi za njeno popolnost bilo sicer treba prilagoditi še avtomatsko odvijanje trakov, vendar je uporabna že taka kot je. Vkljub uporabnosti pa je proizvodnja ne more koristiti? Naprava je namreč prilagojena za podajanje trakov take širine, ki jih ni mogoče nabavljati. Teh je bilo na zalogi le toliko, da je bilo mogoče napravo preizkusiti. Tu se ponovno pokažejo posledice nesmotno pripravljene in opravljene dela, ki sicer verjetno resda ne bo zastoj, bi pa lahko ob boljši pripravljenosti imelo dosti večji učinek. Sicer pa posebno presenečenje kaj takega menda ne predstavlja.

Problem podajanja na stiskalnicah v našem podjetju ni nov. Odgovorni ljudje so že pred leti pristopili k reševanju tega na ta način, da so poskušali najti napravo, ki bi jo lahko izdelali doma. Prirejena naj bi bila še predvsem za vlaganje rondel, kar je še aktualnejše v našem načinu proizvodnje. Žal večjih uspehov ni bilo. Za podajanje trakov so v tehniki poznane naprave, ki v vseh primerih neprimerno prekašajo napravo, ki je bila izdelana

pri nas. Da jih pri nas še nismo nabavili, je verjetno vzrok v tem, da so te naprave uvožene in v vsem času do preteklega leta nismo smatrali, da so te naprave vredne sredstev, ki bi jih sicer lahko porabili za nabavo, po verjetno splošni presoji, koristnejših sredstev. To mnenje, v kolikor je obstajalo, pa je bilo zanikano, kar dokazuje dejstvo, da je nekaj takih naprav naročenih, s čimer je dokazano, da se namerava navedenemu proizvodnemu problemu končno le najti ustrezno rešitev. Seveda pa bo za to poleg nabavljenih naprav potrebnega še drugega pripravljalega dela, da se ne bi ponovil primer z današnjo napravo domače izvedbe. Ta bo vsekakor morala najti možnosti za koristno uporabo, predvsem pa ji gre za sluga, kar je že Komisija za tehnične izboljšave soglasno ugotavljala, za to, da se je tako pereč problem v proizvodnji začel obravnavati s tako širino kot jo zasluzi.

Pa še zaključek. Reševanje podajanja trakov pri stiskalnicah so se že pred leti lotevali tudi drugi predlagatelji. Po nekem predlogu je tudi že bila izdelana naprava za avtomatsko reguliranje odvijanja traku, vendar je po izdelavi in še nekončanih poizkusih izginila brez sledu.

Vodstvo obrata bajje o tej napravi, ki je bila izdelana rednim potom in namenjena delu v isti delavnici kot je naprava, ki jo je izdelal tov. Verk ni nikoli nič vedelo, čeprav je bila že montirana in preizkušena!

Stanko Cocej

Poznate tega veterana? Tovarna mu je dobro znana, gasilcev naših je vodnik, kdo je, pove vam ta najlik!
Ing. Richard Pompe

Kakor vsako leto, tako so tudi letos praznovali šoferji svoj stanovski praznik — 13. julij dan šoferjev. Ob priliki praznovanja je vsem šoferjem našega podjetja izrekel priznanje za požrtvovalnost upravni odbor podjetja in nagradil z enkratno nagrado 200 N-din tovariše: Marjana Pristavnika, Jožeta Štora, Franca Ošepa, Ferda Voga, Jožeta Stropnika, Vida Blatnika, Adolfa Kranjca in Ivana Pohajača.

Revalorizacija osnovnih sredstev

V letošnjem letu se bo opravila revalorizacija osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe.

Po predvidenem prednačrtu naj bi se revalorizacija opravila na stanje osnovnih sredstev na dan 30. junij 1966.

Revalorizacija bo na osnovi določenih koeficientov in sicer ločeno po letih nabave, domače opreme, uvozne opreme in gradbenih objektov.

Pri določanju koeficienta za gradbene objekte sta v glavnem vplivala dva činitelja, in sicer:

1. gibanje cen na trgu, in
2. dvig produktivnosti dela.

Prvi činitelj vodi v povečanje, a drugi pa v določeni meri kompenzira to povečanje.

V nadalje se bodo gradbeni objekti grupirali po poedinih vrstah zgradb. Koeficienti po letih so določeni od perioda 1961 do 1965,

koeficient za leto 1965 pa se razdeli na dva dela in to za period pred gospodarsko reformo in po njej.

Za domačo opremo so v glavnem vplivali za določanje koeficienta tile faktorji:

1. na osnovi gibanja cen poedinih vrst opreme;
 2. na osnovi gibanja indeksa cen proizvajalca, in
 3. na osnovi statističnih podatkov o gibanju proizvodnje po količini in vrednosti.
- Prva dva činitelja nista dala prave metode za določanje koeficienta, tretji činitelj pa je dal najbolj realno sliko za stvarno gibanje cen domače opreme.

Za določanje koeficienta za uvozno opremo, pa so vplivali naslednji momenti:

1. učinek spremembe paritete in kursa skupno s spremembo

carinskih predpisov in davka na promet ter

2. učinek gibanja cen uvozne opreme na tujem tržišču.

Predpisani koeficienti se nanašajo na posamezne grupe osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe na podlagi predpisane nomenklature, po kateri se vodijo osnovna sredstva v evidencah gospodarskih organizacij.

Revalorizacija bo opravljena na osnovno vrednost in na odpiše, saj bomo s tem dobili večjo amortizacijo za nabavo in s tem večjo obračunano in vloženo amortizacijo za nabavo nove opreme, oziroma za izgradnjo sodobnejših gradbenih objektov.

V prihodnjem prispevku bomo obširno obrazložili pomen revalorizacije in njen vpliv na amortizacijo.

Mirko Ekselenski

OBRAZI

Nageljni odpirajo popke in velika greda bo v nekaj dneh preproga čudovitih barv... Ob tem času ima vrtnar Gustl naj-

več obiskov. Tudi sama sem prišla po cvetje, pa sva — kot že nekajkrat prej — pokramljala malo o njegovem delu in njegovi ljubezni, kajti

njegova ljubezen je cvetje

Navajeni smo prelepega nasada pred tovarniškimi poslopjem, skoraj nujno se nam zdi, da imamo, kjer je to le mogoče v tovarni lončnice, le redkokdaj pa pomislimo na človeka, člana našega kolektiva, ki za vse te nasade, za vsako zeleno rastlino okrog nas skrbi in goji. Njegov delovnik pogosto ne šteje osem ur, kajti cvetje terja svojo nego in čas tu ne sme vplivati, toda naš vrtnar Gustl je med zelenjem doma, njegov poklic je tudi njegov konjiček in zato je pri nas tako lepo okrog tovarne.

Če omenim razne rastline, ki nastajajo iz nevidnih semen, je jasno, da je za to delo potrebno imeti popoln občutek in zavest. Dolga leta sem preživel pri podjetju, želim si ostati zdrav in svoje delo zaključiti s popolnim zadoščenjem in ga tudi oddati drugemu strokovnjaku, ki bo imel lažji začetek kot sem ga imel sam, ko sem to vrtnarijo prevzel, saj ni bilo niti trohice zemlje in niti ene rastline. Želim v zadnjih letih, ko tu delam, malo več razumevanja s strani delovnih pomagačev!

Avgust Ježovnik je pričel vrtnariti pri mojstru Hillingerju že leta 1929. Vrtnarija je že tedaj skrbela za cvetje v tovarni, vendar je prešla v družbeno last šele po osvoboditvi. Mojster Gustl pa dela v isti vrtnariji samostojno že vse od leta 1938. in pravi:

»Kot vsak poklic, če ga človek pravilno vzame in izvaja, zahteva tudi moj mnogo truda in skrbi. Ravno poklic vrtnarja je navidez lep, po vsebini pa zelo zahteven, saj je potrebno imeti enako skrb za rastline skozi vse leto in je enako važno, da jih poleti v zgodnjih jutranjih urah zalijem kot da skrbim pozimi za primerno temperaturo, da lahko rastline živijo pod enakimi pogoji kot poleti zunaj.

Tovariš Ježovnik je prejel za svoje delo dvakrat denarno nagrado in enkrat pismeno priznanje za povrhovno delo od Olepševalno turističnega društva, lani pa mu je denarno in pismeno priznanje dalo tudi podjetje. Za to nagrado se tovariš Ježovnik preko Emajlirca še posebej zahvaljuje vsem, ki cenijo njegovo delo.

Eva Orač

Dapisujte
v naš list

ISKRICE S SEJE

Člani upravnega odbora se pogosto sestajajo. Veliko je stvari, ki morajo o njih odločiti, težko je najti vedno najboljšo rešitev in se za njo odločiti, saj je ljudi več in vsak ima svoje mnenje. Vsak gleda zadevo iz drugega zornega kota. Zato se zadeva tudi obravnava, izmenjavo mnenja, osvojenost naj bi bilo najboljše.

Tako si predstavljamo delo upravnega odbora, to pričakujemo od članov. Pričakujemo pa, da bodo pri svojem delu težili predvsem za tem, da odločijo kar najbolje za nas vse. Osebna mnenja, celo osebna nasprotja ne smejo vplivati na odločanje, pa tudi na razpravo na sejah ne bi smela vplivati.

Vemo, da ni vedno tako. Včasih gre komu za uveljavitev svojega načela, drugič gre za osebni obračun, ki je

spretno ovit v zagovarjanje stališča — upravni odbor teh stvari ne upošteva, odloči v skladu z mnenjem večine, seja pa se vseeno zavleče, pri tem pa je zaupanje v upravni odbor na težki preizkušnji.

Nikakor nočemo trditi, da je danes zaupanje omajano. Upravni odbor je v dosednji dobi — tri mesece je od volitev — dobro opravil težke in odgovorne naloge in si zaupanje celo še pridobil. Zato je tembolj utemeljeno, da od članov upravnega odbora pričakujemo vsi za nas najboljše odločitve in zahtevamo od njih, da pri svojem delu upoštevajo skupni interes ljudi v tovarni, interes manjšine ali celo posameznikov pa pustijo ob strani. Kajti osebno obračunavanje Vas ni vredno, upravljalci!

Eva Orač

Še enkrat: POSODA ZA MALICO BREZ POKROVOV

V Emajlircu je bila v št. 11 od 17. 7. 1966 objavljena krajsa notica, da je bila predosem dietna malica dostavljena v nepokritih posodah, da je potrebna večja skrb za ustrezno serviranje hrano in končno, da člani kolektiva v bodoče ne smejo več dobiti malice v nepokritih posodah.

Da ne bo nesporazuma in da ne bi krivda letela na oddelek za družbeni standard, bom navedel nekaj podatkov.

Vračanje posode po končani malici je bilo in je zmeraj bolj neredno. Tedensko dva do trikrat se zgodi, da Samopostrežna restavracija sporoči tik pred dostavo malice v podjetje, da smo zopet vrnilo premalo posode. Neštetokrat smo pismeno, ustmeno in telefonsko opozarjali službe, obrate in delavnice, da uredijo vračanje posode, vendar zaman.

Dne 12. 7. 1966 smo ponovno izvršili kontrolo prostorov in ugotovili, da je precej posode ležalo tudi že več dni povsod, kjer ljudje jedo. Ostanki hrane se v posodah razkrajajo, posoda pa je neuporabna, ker tudi še po večkratnem pranju v Samopostrežni restavraciji smrdi in jo je nujno izločiti iz prometa. Obratom smo dne 12. 7. 1966 ponovno poslali dopis in obrazložili, kakšni problemi nastajajo, ker imajo mnogi tako malo-

maren odnos, da puščajo posodo ležati v delavnicah, hodnikih, garderobah, po okenskih policah itd. Vsa obvestila in opozorila naletijo na gluha ušesa čes: — Kaj me to briga. — Tudi odstava obratov in delavnic dosežaj niso ničesar ukrenila. Ko pa je dostavljenih premalo malice ali pa v nepokritih posodah, takrat smatra vsakdo za edino pravilno, da se iznese nad oddelekom za družbeni standard.

V tekočem letu je oddelek že dvakrat s komisijskim listom naročil večje število nove posode in bi jo po evidenci, ki jo vodimo, moralo biti več kot dovolj!

Pomožna in varnostna služba sta dobili začasen nalog, da po končani malici pregledajo prostore, poberejo posodo, ki jo ljudje puščajo vseh povsod in beležijo število nevrnjenih posodic. Vendar je to le začasen ukrep. Splošna služba bo predložila upravnim organom predlog za kategorično rešitev problema, ker ne smemo dopustiti, da bi na koncu bili krivi tisti, ki niso krivi za tako stanje. In končno, ali nima takšen malomaren odnos za posledico zviševanje stroškov zaradi predčasnega uničenja družbene imovine. Mišlim, da je vsak nadaljnji komentar odveč.

Marjan Petrak

Sonja Sekavčnik

Industrijsko oblikovanje v emajlirstvu

V jugoslovanskem družbenem in ekonomskem razvoju predstavlja industrijsko oblikovanje novo dobo. Povečana produkcija izvoznega blaga in uveljavljanje na svetovnem tržišču zadnja leta ter ekonomska reforma izražajo potrebo po sodobnih produktih. V tej situaciji se mora industrija zavedati pomembnosti industrijskega oblikovanja. Prav tako so o tem razmišljali trgovci, da bi čim uspešnejše prodajali svoje blago. Tržišče postaja z dneva v dan zahtevnejše, odklanja stare izdelke in zahteva nov sodoben predmet.

Uporabni predmeti naj bodo enostavni, funkcionalni in estetski. Vse predmete, ki jih je vredno delati, je vredno narediti dobro, zato morajo biti taki, da jih je mogoče: dobro izdelati, dobro prodajati in dobro uporabljati.

Današnji pogoji utesnjujejo človeka v minimum stanovanjskega prostora, zato mu morajo ustrezati uporabni predmeti industrijske izdelave, ki so ceneni, in ne več unikatna dela uporabne umetnosti. Ti izdelki pa zahtevajo maksimalno izraženo normiranost splošnih potreb človeka ob splošno sprejemljivi ceni. Tak produkt naše materializirane civilizacije pa lahko svoje uporabno in formalno nalogo izpolni le, če oblikuje nevtralnno okolje.

Funkcionalnosti in racionalnosti predmeta se ob sprejemljivo veliki komponenti priključuje zahteva po likovni izraznosti.

Industrijsko oblikovanje ustvarjalno spremlja vse faze izdelave in skupno s tehničnimi problemi rešuje in vsklajuje ekonomičnost materiala in delovne operacije ter obravnava

strukturalno in funkcionalno bistvo izdelka in izdelave; zato je napačno mišljenje, da je industrijsko oblikovanje lepšanje izdelkov v končni fazi izdelave.

Oblikovalec začenja misliti na dokončno obliko že pri izračunu in zasnovi sestavnih delov. Načela dobrega oblikovanja so:

ekonomija prostora in materiala,

številno sestavnih delov,

številno izdelanih postopkov.

Če končni rezultat ne ustreza, se oblikovalec ne ustavi pred neprimerno velikostjo ali obliko, temveč začne iskati novih možnosti od začetne tehnične misli naprej. Rezultat takšnega razvojnega procesa je dejanska nedeljiva celota vsebine in oblike, kar se pa vedno ne doseže s popolnim uspehom. Druga značilnost prikazanega oblikovanja pa mora biti tehnična dovršenost sestavnih delov.

Sistematičen in vsestranski razvoj je mogoč z vzgojo industrijskih oblikovalcev, kadrov v industriji in trgovini ter širše javnosti. Industrijsko oblikovanje se mora postaviti na znanstveno-raziskovalno osnovo in je uspešno takrat, kadar

je to rezultat sistematskega dela. V sodelovanju strokovnjakov različnih področij pridemo do uspehov-proizvodov visoke kvalitete, ki lahko konkurirajo na svetovnem tržišču. Te misli so odlično izražene v besedah arhitekta Gropicusa, ki pravi, da je na tem področju treba združevati delovna področja tehnika, trgovca in umetnika.

Vključitev oblikovanja v industrijsko proizvodnjo bi postopoma dosegla: večjo gospodarnost, večjo vrednost proizvodnje, večje možnosti izvoza na zahtevnejša tržišča, razvoj lastnega kreativnega dela in večjo porabo kvalitetnejših dobrin.

Industrijsko oblikovanje postaja vse bolj sestavni del sodobne industrijske proizvodnje, zato ga ne gre zametovati, če se hočemo pravočasno uveljaviti na svetovnem trgu. Njegove važne naloge so:

raziskovanja vseh možnosti, posvetovanja, preizkušanja, modeliranje in prisluh impulzu tržišča.

Tako je oblikovna kvaliteta posledica dolgega razvojnega dela in izpiljenega oblikovnega čuta.

GLOBUS

Elektrolitična pocinkana fina pločevina se je izkazala kot izredno in vsestransko uporabna. Danes že izdelujejo iz takšne pločevine hladilne kadi, svetleče črke, električne stikalne omare, ohišja za pralne stroje, hrbtno strani in ohišja štedilnikov in prodajnih avtomatov, eks-haustorje, klinično orodje, pohištvo, avtomobilske karoserije, sode za higroskopske materiale in drugo.

Na fino Thyssen — jeklo se nanaša najčistejši cink (99,99%) v debelini 2,5 milimikrona (približno 18 g/m² na eni strani). Elastična in čvrsta prevleka cinka dopušča mehansko obdelavo (tudi globoki vlek) in vse vrste varenja. Rezanje, izsekovanje in vlečenje je mogoče izvesti z običajnimi orodji. Mazanje orodij lahko odpade, ker nudi izredno čista in elastična cinkova prevleka za mehansko predelavo potrebno mazavost.

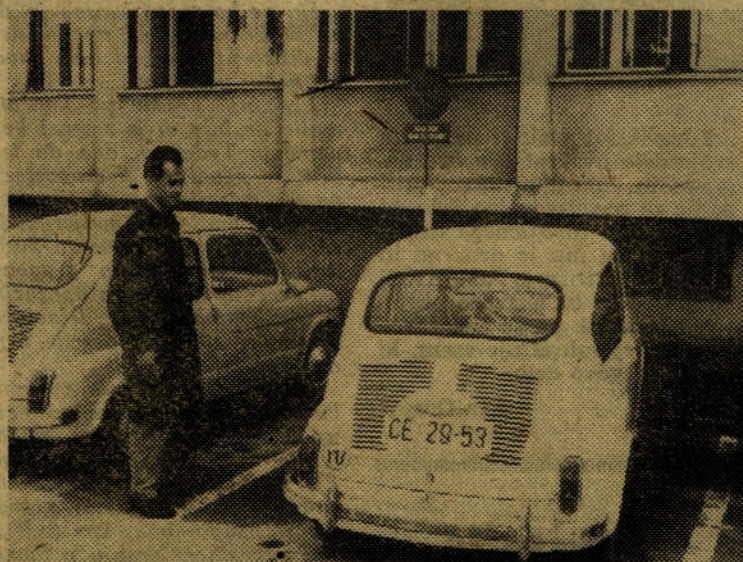
Nadaljna obdelava s fosfatiranjem in kromatiranjem daje izredno pripravno podlago za lakiranje brez predhodnega temeljnega premaza.

Posebno pri tankih pločevinah je cena lakiranja dostikrat občutno višja, kakor stroški elektrolitičnega pocinkanja.

Eden od proizvajalcev je to natančno preračunal. Pri 0,63 mm pločevini je moral lakirati 400 m². Ker je odpadel temeljni premaz, je prištedil 100 kg laka. Pri tem ni izračunal proizvodnih stroškov za elektrostatično grundiranje, ki po njegovih kalkulacijah presegajo materialne stroške za 20%.

Neko angleško podjetje izdeluje gigantske silose s prostornino do 650 t. Stene silosa so emajlirane zunaj in znotraj. Površinska zaščita z emajlom je bila potrebna zaradi odpornosti proti kislinam in koroziji. Doslej so izdelali za poljedelstvo že nad 100 takšnih silosov.

RAZBILNOST V PRAKSI

Prometni znak na parkirnem prostoru pred upravnim poslopjem opozarja, da so tu začrtani prostori namenjeni strankam — kot kaže se naši ljudje čutijo goste v tovarni ali pa morda še niso opazili sicer precej upadljivo postavljenega znaka.

ODŠLI SO V KRUŠEVAC

Pred dnevi so odpotovali v Kruševac v naš obrat VI Kroflič Jernej, ki bo upeljal delo za emajliranje, Klokočovnik Franc za žganje v elektro peči, Majerič Ivan, ki bo usposobil za proizvodnjo lužilnico in Spolenak Anton, ki bo upeljal ljudi za delo v barvnem mlinu.

Naši sodelavci bodo ostali v obratu VI 30 dni in ga v tem času usposobili za proizvodnjo.

Naši planinci prvič na Kaninu

V soboto in nedeljo 9. in 10. julija je aktivna planinska skupina naše tovarne organizirala letošnji prvi izlet v visokogorje. Cilj je bil tokrat za naše planince še nepoznan 2585 m visoki Kanin na italijanski meji.

Izmed mnogih znanih vrhov je ta že dalj časa privabljal naše planince, vendar je zaradi najrazličnejših vzrokov vse do omenjenega časa predstavljal le kdove kolikokrat željen ne pa tudi dosegljiv cilj.

Tokrat se je odpravila na pot skupina, ki je sklenila, da v seznam osvojenih gorskih vrhov, ki so jih obiskali planinci naše tovarne, na vsak način poizkusi vpisati tudi Kanin. Informacije, ki jih je skupina prejela predhodno, niso zaradi snežnih razmer obetale kaj prida, vendar to ni omajalo tega sklepa.

Do izhodiščne točke, Bovca, je skupino vodila pot preko Gorenjske, Jesenic do Kranjske gore, po lepi alpski cesti na slikoviti Vršič. Od tod jo je ustrezljivi »Videk« potegnil na nasprotno stran v eno naših lepših alpskih dolin — Trento. V središču istega imena si je skupina med krajšim postankom ogledala zanimiv alpski muzej, ki v obnovljenih prostorih ene izmed stavb bivše italijanske kasarne prikazuje razne zanimivosti visokogorskega sveta, ki obdaja celo dolino in obiskovalce seznanja z življenjem Trentarjev v dobi začetkov planinstva, z znameniti osebam iz tega časa in kraja, skratka z vsem kar karkoli obiskovalce teh krajev posebno pa še planince lahko zanima. Vsakemu, ki te kraje obiše, je lahko žal če ne izkoristi prilike za ogled tega muzeja, ki je edinstven pri nas, bi pa lahko našel ob primerni zainteresiranosti še kakega uspešnega posnemalca.

Ob Soči je nato vodila pot do Bovca, turističnega središča celotnega zgorjnjesoškega področja.

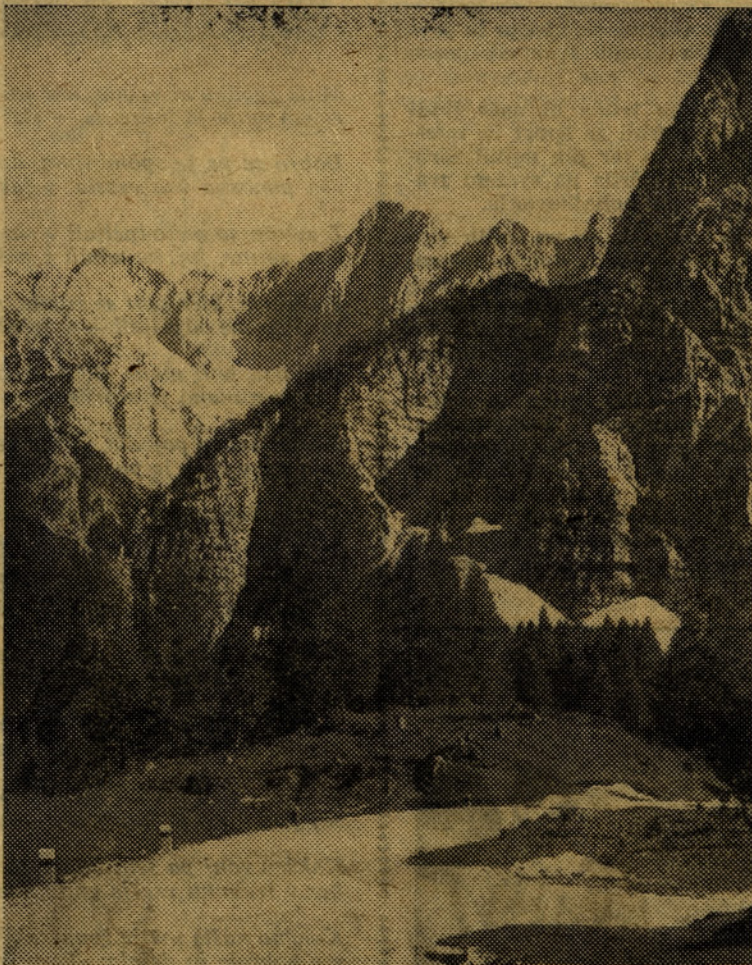
Lagodnosti potovanja z avtobusom je sledila krepka hoja štirih ur do kočice Petra Skalarja pod Kaninom. Odmaknjenost in sorazmerno naporen dostop se v tej kočici pokazeta že v izgledu in oskrbi. Oboje namreč spominja na planinarjenje pred vojno in po njej, ko je bilo motorizirano planinarjenje še nepoznano. K tej primerjavi je treba dodati še preprost a gostoljuben sprejem in potrežbo. Na ta način je bilo ustvarjeno resnično planinsko vzdušje v katerem se ni nihče spotal ob pomanjkanje »salonark« ali kravat in kjer so gojzeric in nahrbtnik še predstavljali nekdanjo veljavnost.

Vkljub naporni poti prejšnjega dne so večino našli prvi sončni žarki jasnega nedeljskega jutra že daleč od kočice na poti proti vrhu. Prve sledove snega je bilo najti sicer že v višinah pod kočico, dočim je kmalu nad njo bilo treba že čez posamezne snežne plazove, ki so prešli na obsežnih podih pod stenami v prav tako obsežna snežišča. Smučar, ki bi se bil pripravljen do sem pripotiti s svojimi »dilcami«, bi tu našel vsekakor veliko zadoščenje za trud vložen v pot, dočim našim obiskovalcem vrha Kanina, posebno ker je to bil prvi obisk,

la nekam v strm greben. Skupina se je tu razdelila. Pot je bila res težavna in en del skupine je sklenil počakati povratka tistih, ki so sklenili, da bodo, če bo le mogoče dosegli vrh. Po poti, ki so si jo bolj zamišljali kot videli jim je res uspelo hitreje kot so pričakovali priti na vrh, ki pa se je zanj izkazalo, da je le manjši izmed dveh, ki nosita isto ime. Na srečo je bilo vreme ugodno in se je vkljub meglam, ki so se podile okoli bližnjih in daljnih vrhov in nad dolinami pod njimi, bilo lahko orientirati. Preko še enega vmesnega vrha je skupi-

nama preko 2700 m jasno izstopata med številnimi vrhovi. Doline na italijanski strani so megle od časa do časa odkrivala in zakrivala, enako razne kraje v njih tako, da je skupina opustila ugotavljanje njihovih imen. Pred sestopom z vrha se je skupina pozdravila še s tremi italijanskimi planinci, ki so prišli na vrh s svoje strani po baje lažji poti, nato pa sestopila po »pravi« poti do snežišč ob vznožju stene, kjer so jih pričakali ostali. Skupno so se potem zadovoljni vrnili v kočico.

Cela skupina se je vračala v dolino v popoldanskem času zadovoljna in ugotavljala, da je čas kar nekam prehitro minil. Brez kakršnihkoli nezgod so se srečno vrnili v Bovec, sicer resda utrujeni, vendar tudi zadovoljni. Isto so potem, ko so na povratku obiskali še izvir Soče, se poslovili od Trente in vrhov nad njo in obljubili nasvidenje še Vršiču, ugotavljali tudi ko so bili že doma in sklenili, da se bodo še vračali v gorski svet. -cs-

Pogled s ceste na Vršič na Škratico ...

pogled na ta smučarski »eldorado« ni vzbudil ravno navdušenja.

Pod obširnimi snežnimi površinami so se namreč skrivale vse markacije in precejšen del poti preko teh snežišč jih je vodila le izkušnost. Vkljub tej, pa je na zadnjem delu tik pod stenami skupina zašla in šele po krajšem iskanju v razne smeri, preko zelo strmega snežišča našla sicer obeleženo vendar nenadelano pot, ki je vodi-

na nato sorazmerno hitro in zložno prišla na vrh. Ob jasnem vremenu mora biti razgled z vrha Kanina res edinstven. Zaradi svoje obrobne lege omogoča razgled daleč v Italijo in nazaj preko doline Soče proti osrednjim Julijcem in preko njih. Tokrat so ti bili precej zamagljeni, enako tudi izstopajoča, Poliški Špič in Montaž ali Viš nad nekdanj zelo poznanimi Višarji. Oba vrha ležita severno od Kanina in s svojima viši-

GLOBUS

Omejevanje proizvodnje fine pločevine v Zahodni Evropi nenehno pritiska na naraščanje izvoznih cen, ki so se v zadnjih dveh mesecih povečale v povprečju za ca. 5%. Omejevanje v proizvodnji fine pločevine striktno izvajajo jeklarne v sestavu Montanske unije, vendar ne prihaja do hitrejšega porasta cen vsled naporov angleške jeklarne industrije, ki s svojimi moderniziranimi valjarnami nudijo v novejšem času v svetu znatne presežke fine pločevine.

V majhnem stanovanju je prostor dragocen — zato je izdelala tovarna »ORIOLIK« pri Slavonskem Brodu kavč, ki se v izvlečenjem spremeni v zakonsko posteljo širine 165 cm in dolžine 185 cm. V kavču je prostor za posteljnino; tapeciran je s penečo gumasto maso »puhin« ki je ojačana z novim sistemom žičnih vzmeti in prevlečena z najkvalitetnejšim blagom.

V Sloveniji ga lahko naročite v prodajalnah podjetja »Slovenijales«.

Cena: 1.485 N-din (148.500 S-din).

REKREACIJA DELOVNIH LJUDI

Ze dalj časa se opaža v našem kolektivu, da ni prave rekreacijske živahnosti med našimi delavci.

Ako primerjamo druga večja industrijska podjetja na našem teritoriju ugotovimo, da v drugih kolektivih posvečajo mnogo več, da se delavec po svojem delu rekreira bodisi v športu, bodisi v kulturi.

Navajamo zato le nekaj skopih podatkov:

Tovarna METKA ima na svojem zemljiškem prostoru svoje igrišče za odbojko. Res prijetno je videti mlado in staro kako navdušeno igrajo odbojko med malico, pred in po delu — z eno besedo razvija se pravo tovarniško tekmovanje med ekonomskimi enotami. Drugi še bolj izrazit primer je podjetje TOPER, kjer so uredili za svoja dekleta — kajti njih je večina — krasno betonsko ploščad za odbojko, ki jim lahko služi tudi za rokomet in košarko.

Ne moremo še mimo ZELENARNE v Storah, ki ima prekrasno urejene športne objekte z moderno urejenim kegljiščem, da o vlečnici na Svetini ne govorimo. Vse te objekte so napravile delavčeve roke za delavca v rekreativne namene z minimalnim finančnim prispevkom same ZELENARNE.

Omenimo naj še, da ima kolektiv ZELENARNE svojega referenta za rekreacijo, ki skrbi da se delovni ljudje, predvsem mladina posveča rekreativnemu športu po delu.

Kaj pa v našem kolektivu?

Vse to kar zasledimo v drugih manjših in večjih podjetjih ne najdemo v našem. Da je pri nas takšno mrtvilo so delno krive tudi naše sindikalne podružnice EE in mladinska organizacija, ki posveča zelo malo, ali pa nič za rekreacijo našega delavca po njegovem delovniku. Zato se ni čuditi, da najdemo mladino v vseh mogočih in nemogočih zadimljenih lokalih, ob kartanju itd.

Vsi tisti, ki mislijo, da je dovolj, da organiziramo vsako leto en izlet in morda eno športno tekmovanje so v zmoti. Mladost delavko in delavca bi morali znati pritegniti in mu organizirati razna med-obratna tekmovanja v šahu, kegljanju in še v mnogih drugih športnih panogah.

Z malo truda bi naše ljudi zainteresirali za šport in telesno kulturo ter jim nudili zdravega razvedrila na svežem zraku ne pa pohajkovanja.

Prav je, da se na naših včasih nepotrebnih dolgih sestankih govori o proizvodnji, a malokdo se spomni, da bi kaj omenil oz. predlagal kakšne mere za rekreacijo naših delovnih ljudi, kajti tudi rekreativna dejavnost lahko vpliva na delovno sposobnost posameznika. Predlagamo, da bi odgovorni funkcionarji pri sindikalni podružnici, ki so zadolženi za rekreacijo le malo več razmislili o kulturni in športni dejavnosti v našem kolektivu, a v pomoč

so jim lahko vidni športni in kulturni delavci v tovarni, ki jih pa ni malo. Naj omenimo samo nekatere kot vodstvo streliške družine TEMPO, ŠD OLIMP, kegljače, šahiste, to se pravi, da bi se le lahko z vsaj trohico volje tudi športno življenje premaknilo iz mrtve točke.

Prav vsi dobro vemo, da v našem mestu primanjkuje zdrave zabave za našo mladino, zato bi bilo priporočljivo, da bi vodstvo mladinske organizacije

tudi o tem problemu malo razmislilo in omogočilo predvsem mladini malo rekreacijskega razvedrila v telesni kulturi, športu in tudi v družabnih prireditvah. Malokatero podjetje se lahko pohvali s tako primernimi prostori za razne prireditve kot naše, toda na žalost ugotavljamo, da naša mladina zelo malo izkorišča te lepe prostore za razne kulturne in zabavne prireditve.

Mirko Ekselenski

SKODELICA ZA MALICO PRIPOVEDUJE

Moja zgodba ni vesela, kar pri srcu me boli, revno moje je življenje — slabo meni se godi.

Dobro se pa še spominjam, da sem čedna še bila vsa ponosna vsa vesela, v fabrik »Emo« delana.

Z avtom so me odpeljali v samopostrežno restavracijo, tam so me, joj, napolnili z neko kislo juhico.

V tovarni, kjer sem se rodila, naj bi pokoj zaslužila tako so me odpeljali — v fabrik »Emo« služiti dali.

Prvi dan je iz mene jedla neka mlada deklica kaj pa z mano je storila vam bom kar povedala.

Ko je malico pojedla, ni me več pogledala tam me v kotu je pustila, kjer se je namalcala.

Srečo sem takrat še imela, našel mene je nekdo vrgel me je v zaboje, kjer že druge bile so.

V službo iz dneva v dan hodila in nasitila ljudi vse oddelke sem spoznala — skrbnih res je mal' ljudi.

Kakšne udarce sem dobila, večkrat kakšno za uho tud pretres možgan sem imela, joj, to res je prehudo.

Najbolj bedna sem pa bila, ko pod mizo sem prebila dolgih celih štirinajst dni, vsa že siva od smeti.

Vsa sem siva res jaz bila, mnogo praha zaužila; saj pod mizo ni kaj prida — tud po glav sem jo dobila.

Kakšen vonj pa sem imela, to bi rada še povedla, ker v trebuhu vse je gnilo, kar pač žlica ni pomedla.

Končno našla me je žena, takih je med sto le ena: me pobrala in dejala: »To vzgojenost ni nobena«.

Lahko tako je govorila, saj potolčena sem bila, zdaj me nič več ne boli, strene imam že vse kosti.

Tud na upravi sem služila, lepšega nič ne tam užila vsak pozabi rad na me, takrat, ko sem prazna že.

Gor na okno so me dali, pri vratih, kjer se notri gre, sonce rane mi je peklo, noč hladila mi srce.

Mnogo vam še govorila in usmiljenja prosila, a zame zdaj prepozno je, ne bom čakala »penzije«.

Jožica Višnar

Gospodinjski tečaj bo v teh dneh končan. Udeleženke so zadovoljne, saj so svoje znanje sestavljanja jedilnikov in pripravljanja jedi zelo izpopolnile. Pa, prihodnjič kaj več o tem...

SODELAVKE - VAŠ KOTIČEK

POČITNICE IN ODMOR NAŠIH OTROK

Solske počitnice ne bi smele zmanjšati vsakodnevne skrbi staršev za svoje otroke. Nasprotno najdejo mnogi starši šele v tem obdobju priliko in čas, da bolje spoznajo svoje

otroke, in da se jim približajo s tovariškim pomenkom, ki ga med šolskim letom pogosto izpodrivajo mnogoštevilne dnevne dolžnosti.

Podrobno spoznavanje dušev-

nega in telesnega stanja otroka bodi osnovno vodilo pri izbiri kraja njegovega letovanja. Sicer vemo, da rabi šolski otrok predvsem zadosti sonca, ki je še posebno potrebno za razvoj okostja in za jačanje odpornosti v hladnih zimskih in spomladanskih mesecih. Enako važna pa je tudi potreba po sproščnem gibanju v vodi oziroma plavanju, ki harmonično razvija ves organizem ter krepi nezadostno razvite mišične skupine, kakor na primer hrbtne in prsne mišice ter mišice noge, ki najprej popuščajo pri izčrpanem otroku in privedejo do deformacij stopala in posredno še hrbtenice ali kolkov.

Ce je otrok pred počitnicami prebolel težjo bolezen, moramo obvezno vprašati zdravnika o kraju in načinu letovanja. Zelo pomembna je pri različnih otrokih nadmorska višina in klimatski pogoji letovanja, saj lahko napačno izbran kraj samo poslabša stanje obolelosti. Za slabotne, suhe, blede in slabokrvne otroke, ki nimajo dobrega teka (apetita) je priporočljivo letovanje na hribih z

1000 m. Tu pride do povečane izmene tvari v telesu, naglega naraščanja rdečih krvnih teles, poboljšanje teka in osvežitve, obenem pa tudi do večje aktivnosti in živahnosti. Pri tem pa je treba še upoštevati, da deluje višina pri 400 m pomirjujoče, od 400 do 600 m lahko poživiljajoče, nad 800 m pa že zelo nadražujoče in torej večja višina prav tako kakor letovanje v vročem obmorskem kraju ali kje v nižini ni ugodna za nerodne otroke.

Vsekakor pa je obmorska klima zelo primerna za otroke, ki so pogosto obolevali od angine, bronhitisa, astme in drugih vnetij dihalnih poti. Čisti zrak, sonce in morska voda krepijo splošno odpornost telesa proti nalezljivim boleznim.

Vendar ne bi bilo prav, če bi otroku ob najlepšem in najdražjem dopustu porušili njegove vsakodnevne navade oziroma dnevni red: jutranje vstajanje, redno jemanje dnevnih obrokov, čas za počitek in čitanje, za igro in za šport, ter redno in zadostno spanje.

NEKAJ ZA TISTE, KI RADE PLETEJO

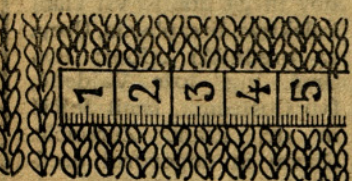
Pletenje je pri nas najbolj razširjeno ročno delo, saj zna skoraj vsako dekletko plesti. Zene, ki so v službi in morajo nato opravljati še vsa gospodinjska dela doma, le težko najdejo kaj preostalega časa za ročna dela, saj komaj sproti zaščitjejo najnujnejše za svojo družino. Potrebe pa nam večkrat narekujejo, da si vzamemo čas tudi za ročna dela, pa niso samo poraba prostega časa, temveč odlično razvedrilo in sprostitvev po napornejših delih.

V kratkih vrstah vam bom povedala nekaj nasvetov, kako bi si naredile marsikaj lepega in praktičnega za vas in vaše najmanjše, kako bi porabile volnene ostanke in kje boste našle čas za pletenje.

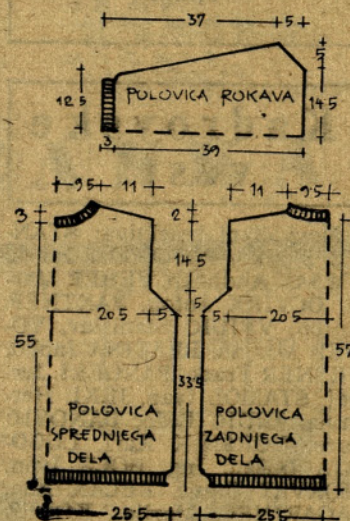
Po kosilu, zvečer ali v nedeljah, ko se divji tempo življenja vsaj malo umiri, lažje v miru mislimo, kaj rabimo in kako bi to naredile. Zrišimo si kraj na bel papir v naravni velikosti. Kroji za pletenine so enostavni in jih lahko prerišemo iz revij ali pa jih posnamemo po starih pleteninah.

Število nasnutih pentelj izračunamo takole: spletemo vzorec s 15-20 nasnutih pentelj v višino 8-12 cm z vzorčkom, ki ga nameravamo plesti. Nato to rahlo zlikamo z vlažno krpo brez pretiranega raztegotovanja, z metrom zmerimo n. pr. koliko pentelj je potrebno za 5 cm in nato zračunamo za ves kraj. Slika 1.

Ce za 5 cm potrebujemo 8,5 pentelj, rabimo za sprednji in

zadnji del (51 cm širina enega dela). 85 nasnutih pentelj in za rokav (25 cm) 42 nasnutih pentelj. Za tanjšo volno pride več pentelj, račun pa je enak. Slika 2.

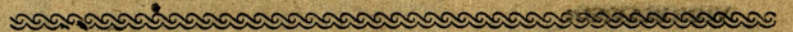
Z vzorca boste videli tudi pleten vzoreček, ki daje ob različnih barvah, debelini volne in kvalitete različen izgled in, če ste vzele pravo debelino pletilk. Predstava vam bo jasnejša in ne bo razočaranj po končanem pletenju. Uspeh bo siguran, če boste delale natančno in z občutkom. Videle pa boste, da vse te priprave niso zaman.

Nasnutimo izračunano število pentelj in pletemo po kroju. Patent pletemo vedno z eno številko tanjših pentelj, kot pa ostalo. Če nimamo časa plesti naprej, shranimo pripravljeno delo v vrečko in nesemo s seboj kadar gremo na otroško igrišče ali k zobozdravniku in povsod, kjer predvidevamo čakanje. Ne pozabimo vzeti s seboj kroja. Čakanje nam tako ne bo nestrpnost, presenečene pa bomo nad delom, ki bo iz dneva v dan rastlo.

Likanje in sestavljanje zahteva spet nekaj več pozornosti. Pazimo, da se ne lotimo teh del, kadar nas priganja čas ali drugo delo ali kadar nismo razpoložene. Od končnih del je odvisno, kako bomo lepo in tepežno sešile pletenine.

Primer za izračun nasnutih pentelj je za kraj enostavnega ženskega puloverja 38-40 številke.

Sonja

Cas dopustov je tu. Mene kar skomina, ko pomislim na srečneže, ki se »prazijo« na obalah našega lepega sinjega Jadrana. Če pomislim na rahel vetrič, ki se lovi v vejah cipres, lovorja, borovcev in ostalih lepih rastlin ob našem morju, na valove in še in še kaj. Ja, ja čudovito je. Ko pa pomislim na dren v vlaklin, avtobusih, prenašanje vseh mogoče vrst prtljage, me pa kar mine. Mine me pa tudi, ko vidim kako mogočno se vozijo po naših cestah »turisti« in jih kar vidim, kako se šopirijo na naši obali. In verjemite mi, na naših tleh se tam počutim tujec. Vidite, njim je dano, da lahko vidijo in občudujejo našo domovino, mi pa je ne moremo, ne kaže. Vendar vsem, ki odhajajo ali pa bodo še šli, želim, da bi se imeli dobro in upam, da vseeno ne bo take suše (v žepu bo tako in tako), kot jo napovedujejo domačemu turizmu. Za kako oranžado bo še že, drugo pa je tako luksuz, ki pa ni...

Ja, ja, ko smo že pri dopustih, pa še tole. Kot veste, mora vsak član našega kolektiva vedeti tudi to, da imamo pri nas dobro organizirano službo, ki ureja te reči z dopusti, pre-

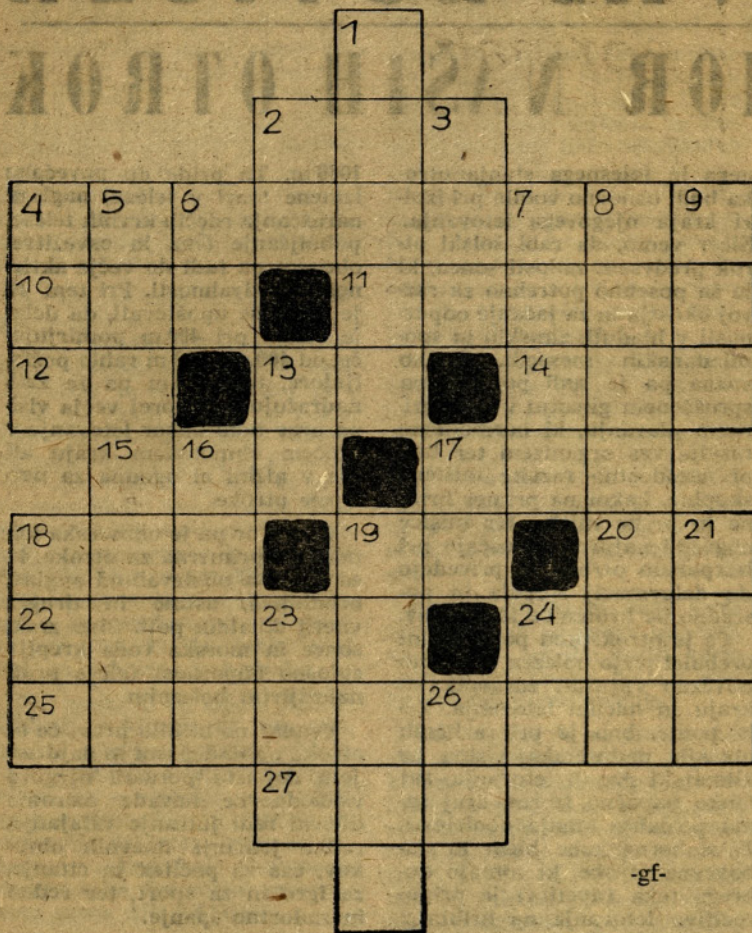
nočevanji v našem domu v Crkvenici itd. Upam, da bo letos povsod prostora za spatje in ne bo ločevanja, ti si delavec, te nočem, ti pa... In verjemite, v tej službi je dela dovolj. In zgodilo se je neki dan, ko so urejali te stvari z dopusti. Neki družini, ne vem ravno komu, nekemu pač, ali pa kar vsej družini, so odobrili brezplačno bivanje (po socialni plati) v našem domu. Referent je opozoril tovarišico, da mora dan ali dva prej priti vplačati vozovnico za avtobus. Tovarišica — hopla, oprostite — gospa, je vljudno odgovorila: »Oh, hvala! Imamo svoj avtomobil!« Potem pa vse tiho je bilo, vendar ne iz temnih valov, Save, ampak v pisarni.

In komentar? Jaz pravim, da je ob morju čudovito, ni res? Avto pa je tudi treba plačati. Špila

**BODICA, CE TI JE KAJ
MAR DENAR, PRIDI PO
HONORAR!**

Uredniški odbor

KRIŽANKA

VODORAVNO:

2. moško ime, 4. galvansko obdelati neko kovino, 10. prvotni prebivalec v latinski Ameriki, 11. zdravilna rastlina, 12. avtomobilska oznaka za Kutino, 13. simbol za nikelj, 14. doba, vek, 15. uradni spis, 17. udomačeno ime sodelavca v »Inštitutu«, 18. zlato (it.), 19. enaki črki, 20. veznik, 22. ime filmske igralka Lissi, 24. vzdevek Goethejeve matere, 25. kurnik, 27. sanje.

NAVPIČNO:

1. otoki koralnega izvora, 2. gora v Švici, 3. stara mama, 4. kačji ugriz, 5. jezero v Kanadi, 6. enaki črki, 7. poziv, klic, 8. država na bližnjem vzhodu, 9. hčerka (šp.), 13. začetnici našega znanstvenika, ki je deloval v ZDA, 18., 16., 23. in 12. črka, 19. pentlja 21. nikalnica, 23. del telesa, 24. vzklik, 26. avtomobilska oznaka za Niš.

NOVO V KNJIŽNICI

— JUS — K. G3. 300
STEZNE GLAVE SA TRI I CETIRI
CELJUSTI SA SPIRALOM, ZA RUCNO
STEZANJE. Glavne mere i tehnički
uslovi za izradu i isporuku.

— JUS — K. G5. 010
KLJUČEVI ZA NAVRTKE I VIJKE.
Tehnički uslovi za izradu i isporuku.

— JUS — K. G5. 018
DVOSTRANI OTVORENI KLJUČEVI
REDA C.

— JUS — M. B1. 057
VIJCI SA ŠESTEROSTUANOM GLA-
VOM.

— FINE KLAZE IZRADE — Sa fi-
nim navojem.

— JUS — M. B1. 058
VIJCI SA ŠESTEROSTUANOM GLA-
VOM. — FINE KLAZE — Sa finim na-
vojem po celoj dužini stabla.

— JUS — M. B1. 115
FINE KLAZE IZRADE. — Sa navojem
VIJCI SA SOCIIVASTOM GLAVOM. —
po celoj dužini stabla.

— JUS — M. B1. 116
VIJCI SA SOCIIVASTOM GLAVOM. —
SREDNJE KLAZE IZRADE —

— JUS — M. B1. 117
VIJCI SA SOCIIVASTOM GLAVOM. —
SREDNJE KLAZE IZRADE. — Sa na-
vojem po celoj dužini stabla.

— JUS — M. B1. 132
VIJCI SA UPUSTENOM GLAVOM. —
FINE KLAZE IZRADE. — Sa navojem
po celoj dužini stabla.

— JUS — M. B1. 134
VIJCI SA UPUSTENOM GLAVOM. —
SREDNJE KLAZE IZRADE.

Zahvaljujem se tov. Ko-
rošec Mirku očitvidcu pro-
metne nezgode dne 9. 6.
1966, ker mi je pomagal in
izsledil krivca.

Plohl Milena

ZAHVALA!

Ob prerani izgubi naše
zlate mamice in ljubljene
žene Ivanke Brglez, se
iskreno zahvaljujem celot-
nemu kolektivu tovarne
emajlirane posode za daro-
vane vence in izrečena so-
žalja. Prizrčna zahvala tudi
njenim nekdanjim sodelav-
kam za vso pomoč otro-
kom in tolažilne besede.

Tudi godbi gre zahvala
za lepe žalostinke ob od-
prtemu grobu.

Vsem, ki so mi pomagali
v času največje žalosti, še
enkrat iskrena hvala.
Neutolažljivi mož Ignac z
otroki

Kadrovske vesti

Novi člani kolektiva: ŠTAN-
TE Stanko, POTOČNIK Janez,
FILJAK Andjelko, VEBER Mar-
ti, OCVIRK Anton, PANTNER
Anton, VAJDIČ Stanislav, VO-
DEB Marjan, BRATINA Janko,
TESNER Franc, PANGERL Jer-
nej, ŠTAMOL Ivan, JEKL Her-
mina, INDIČ Božo, BANOVIC
Jure, VORŠNIK Karl, LUGO-
NJA Dušan, Ing. BOLE Ivan,
HORVAT Franc, BELAK Ana,
JAGARINEC Marija, KOREZ
Pavlina, CATER Anica, KRES-
NIK Hedvika, DJOKOVIČ Ljud-
mila, SREDOVNIK Romana,
KATIČ Hilda, KRANJC Milena,
KOLARIČ Pavla, BRATUŠEK
Silvan, KLADNIK Alojzija,
BRATUŠEK Anica.

Zelimo, da se med nami pri-
jetno počutite!

IZSTOPI:

KEBLIČ Helena — umrla;
ZEMLAJ Ana — sporazumno;
LUBEJ Ferdinandna — spora-
zumno; ROZMAN Kristina —
upokojena; ZORKO Matilda —
upokojena; LIPNIK Danica —
poizkusna doba; KRANJC Ma-
rija — samovoljno; HUDOUR-
NIK Angela — samovoljno; RI-
BIČ Pavla — sporazumno; CE-
LINŠEK Marija — poizkusna
doba; GERSAK Silva — spora-
zumno.

POROČILI SO SE:

NOVAK Helena — KRESNIK
BREČKO Dragica — KUGLER,
KRAMARŠEK Alojz, JARH
Ivan, VREČKO Julijana —
JARH, KRANJC Jožefa — BA-
BIČ, BABIČ Alojz, VORŠNIK
Karl, KRIČAJ Jakob.

Na novi življenjski poti obilo
sreče!

V MESECU JULIJU OBHA-
JAJO: 50-LETNICO:

LIPIČNIK Ivan, PILIH Vik-
tor. Ob srečanju z Abrahamom
naše prisrčne čestitke!

KINO

KINO UNION:

od 1. do 4. 8.
zahodnonemški CS film
»CAROVNIK«
od 4. do 5. 8.
ameriški barvni CS film
»KOMANCEROSI«
od 6. do 7. 8.
madžarski barvni film
»LJUDJE IN ZASTAVE I. del
od 8. 8. 1966
madžarski barvni film
»LJUDJE IN ZASTAVE II. del
od 9. do 12. 8.
zahodno nemški film
»CAROVNIKOV OBRACUN«
od 13. do 16. 8.
ameriški barvni CS film
»CRNE OSTROGE«

KINO METROPOL:

od 1. 8. 1966
mehiški film — kinoteka
»MAKLOVIA«
od 2. 8. 1966
mehiški film — kinoteka
»LA MALQUERIDA«
od 3. 8. 1966
mehiški film — kinoteka
»RIO EKSONDIDO«
od 4. 8. 1966
mehiški film — kinoteka
»EN DAN ZIVLJENJA«
od 5. 8. 1966
mehiški film — kinoteka
»SOLEADIN SAL«
od 6. do 8. 8.
francoski CS film
»LJUBEZENSKA KLETKA«
od 9. do 10. 8.
sovjetski barvni film
»LJUBI — ALI NE LJUBI?«
od 11. do 12. 8.
bolgarski CS film
»VERIGA«
od 13. do 14. 8.
francosko-ital. barvni CS film
»AVANTURE ZIMSKIH PRAZNIKOV«

LETNI KINO:

od 2. 8. 1966
francoski barvni CS film
»KARTUS«
od 3. do 5. 8.
jugoslovanski film
»MARS NA DRINI«
od 6. do 7. 8.
italijanski barvni CS film
»ALADINOVA CAROBNA SVETILKA«
od 8. do 9. 8.
francoski VV film
»ROBERTO LA ROKA«
od 10. do 11. 8.
ameriški barvni CS film
»ZENA V PREIZKUSNJI«
od 12. do 14. 8.
jugoslovanski film
»TRIUMPF MIHAILA STROGOVA«

Emajlice

Casnik izhaja v okviru eno-
te informacije vsako drugo
sredo v nakladi 3.700 izvo-
dov in ga dobijo vsi člani
kolektiva brezplačno. Ureja
ga uredniški odbor: Eva
Orač, ing. Jože Vajdetič,
Ivo Gostečnik, Emil Jejčič
in dr. Franc Zupančič.
Glavni in odgovorni ured-
nik Eva Orač. Naslov ured-
ništva Celje, Mariborska 86,
telefon 39-21, interna 207.
Tisk in kličjeji GP »Celjski
tisk« Celje